

Izbaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20.— Dla za inozemstvo 30.— neobvezno

Oglas po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Ljubljana, 26. marca.

Politika je nepreračunljiva umetnost, kar izgleda sigurno kakor računska zaloga, v praksi izpade čisto drugače. To se je zgodilo gg. Radičev in Korosec, ki sta s svojimi pogreškami zvedla opozicijski blok v stražno zagato.

Se te dni je glasilo SLS slavilo generalno vodstvo dr. Koroseca. V resnici je lepo idejo opozicijskega koncepta izvedel tako, da ga je neprestano stabil. Večno kolebanje, ali pride Radič ali ne, je vplivalo silno nesimpaticno. Končno je priselo 20 Radičevih poverilnic, a ko se jih je verificiralo, nidič več ni bilo. Ce bi Radič dal vseh 63 pooblastil naenkrat, bi bila dana situacija čisto drugega. Opozicijski blok je sam šril vest, da propusti budžet. Tri dni pred odglasovanjem na jen nadomestna došla druga orda z Dunajem ali od cesarja Koroseca. Tako se je razenje vlade brez potrebe zveralo z grožnjo »ex lexa», ki more državo svraviti v napregledno skodo. Moralna odgovornost za proračun, za plačo javnih nameščencev, za eventualni padec državnega vsed tega potresa je prešla že noč in brez potrebe na opozicijski blok. Napaka so bile tudi pretnejše z obstojenjem opozicijscev. Vodje opozicijskega bloka so vrhnega tekoča vseč navadili gruno g. Pribičeviča in ga tirali iz kombinacije. In že danes izjavlja, da njegov izstop na položaju opozicijskega bloka nič ne spreminja.

Kombinacija opozicijskega bloka je nastala vsled elementarnega nezadovoljstva s homogenim radikaliskim rečem. Upalo se je na plodno skupno delo, a zoper je prišel vmes državnopravnih strup iz Zagreba, Ljubljane in Dunaja in je vse pokvaril. Že net let z. Radič in Korosec narod tolazita z državnopravnimi nebesi in ga začrtjujejo delo. To pot sta zadela z glavo in železen zid. Ali bo zdaj pomagal?

Vržejo prekletstvo nego je v fiksnih belih državnopravnih ideologijah nad tak narod ni moglo priti. Radič nje ne pride do stvarnega dela. Krah opozicijskega bloka je krah te politike.

Novo vlado bomo sodili po njenih delih. Ako se sestavi kot koalicija demokratov z radikali, vemo, da bo demokrati del pošteno vršili prevzeto svaležno ulogo. Predvsem pride pod streho proračun, nove krivice bodo mrežene, a glavna odločitev je prepričena narodu, ki bo jeseni pozvan na volitve, kjer bo svoje mnenje lahko podal brez terorja.

Izjavili smo že, da solucijski se priznaju za jutri, ni taka, kakor smo jo želeli. Slovenski demokrati ostanemo, kar smo bili in bomo na vso moč okali v novih razmerah uveljaviti kulturne in gospodarske interese svoje domovine, ki je načel naravno točke. Kar bo državi in slovenskim interesom koristno, bomo vztrajno podpirati.

V ostalem na bomo sleti ko prej glasnik zdrave in realne misli, da je državnopravnih zabolod že všeč k dovolj. Če bo razočaranje radičeve solucije prispevalo k ozdravljenju te državnopravne bolezni, potem bo prehodna vlada, ki se bo jutri storivila, ponujila napredok v našem državnem razvoju.

Plebiscit v Besarabiji?

Rusko-rumunska pogajanja na Dunaju.

Dunaj, 26. marca, s. Avstrijski zunanji minister Grünberger je danes dopoldne sprejel vodji ruske in rumunske delegacije, ki sta mu ponudile predsedstvo pogajanj. Dr. Grünberger je sprejel predsedstvo posvetovanja, ki se bodo najbrže pričeli jutri. Najprej se bo najbrže razpravljalo o vprašanju Besarabije.

Predsednik ruske delegacije Krestinski je dal na današnji seji novinarjem razume, da smatra Rusijo zasedbo Besarabije za nasilno okupacijo. Kakor doznavajo »Wiener Stimmen«, bodo ruski delegati zahtevali plebiscit v Besarabiji pod kontrolo kake nevratne države. O zgodovljivi rešitvi besarabskega vprašanja, je odvisno nadaljevanje gospodarskih pogajanj, pri katerih bo Rumunija zahtevala povračilo rumunskega zlačega zaklada, ki se je za časa vojne prenesel v Moskvo in ki znaša po rumunski cenitvi približno 4 milijarde francoskih frankov.

Dunaj, 26. marca, s. Jutrišnjih sej rumunske in ruske delegacije bo zgolj formalnega značaja. Meritorna pogajanja bodo pričela pojutrišnjem. Jutri se zvestane rumunski strokovnjaki z avstrijskimi, da rešijo ona vprašanja, čiji rezultati je bila pridržana mešani komisiji ob prilik obiska avstrijskega zveznega kancelaria v Bukarešti.

Preobrat v notranji politiki

USTANOVITV. SAMOSTOJNEGA DEMOKRATSKEGA KLUBA. — NADALJEVANJE KONFERENČE PRI G. PASICU. — DŽEMLIJET POMIRJEN. — NEMCEV KOALICIJSKA VLADA NE POTREBUJE. — UKAZ ZA NOVO VLADO BO PODPISAN ŠE DANES? — NOVI DEMOKRATSKI MINISTRI.

Beograd, 26. marca. Današnji dan je v vseh klubih potekel vrlo živo in so se neprestano vršile konference šefov pojedinih skupin. Prinesel je v razvoju politične krize novost, ki se je v ostalem že mogla predvidevati: prišlo je do formalnega razkola v demokratskem poslanskem klubu, ker je g. Svetozar Pribičević s tovarši osnoval nov »Samostojni demokratski klub«. Za danes se je pričakovala sejta demokratskega kluba skupno s Pribičevičem in njegovo skupino. Toda do sej ne prišlo, nego je Ljuba Davidović dopoldne prejel pismo Svetozara Pribičeviča in njegovih tovaršev: pismo pojasnjuje stališče te demokratske skupine napram opozicijskemu bloku ter napram Davidovičevim pristašom.

Beograd, 26. marca, p. Danes ob 1. pooldne je bil g. Pašić v avdijenci in je kralju poročal o dosedjanjem poteku krize. Vesti, ki so se nato razširile v političnih krogih, da je Pašić vrnil mandat, ne odgovarjajo resnici. Pašić pa je Pašić po svojem referatu kralju izjavil, da bo končno izjavil o svojem mandatu podal južni dopoldne.

PAŠIĆ NA DVORU.

Beograd, 26. marca, r. Danes ob 1. pooldne je bil g. Pašić v avdijenci in je kralju poročal o dosedjanjem poteku krize. Vesti, ki so se nato razširile v političnih krogih, da je Pašić vrnil mandat, ne odgovarjajo resnici. Pašić pa je Pašić po svojem referatu kralju izjavil, da bo končno izjavil o svojem mandatu podal južni dopoldne.

NEMCI IN NOVA VLADA.

Beograd, 26. marca, p. Danes opoldne je v vladnem predsedstvu posebil g. Pašić zastopnik nemškega kluba dr. Kraft in nato, po seji džemijeta, ki je zelo dolgo trajala, tudi Ferad-beg Draga. Po informacijah Vašega dopisnika sta oba odklonila sodelovanja z vladom, ki naj bi jo sestavil g. Pašić. Dr. Kraft je izjavil, da njegov klub bodoče Pašičeve vlade sploh ne bo podpiral, ker ta ne more nuditi nikakih jamstev, da se uresničijo želje in potrebe nemškega ljudstva v naši državi. Ferad-beg Draga pa je podpiranje Pašičeve vlade odklonil poglavito zaradi Pribičevičeve skupine, češ da džemijet z njem ne more sodelovati zaradi poslanca Sretana Vukosavljevića, ki velja za najsrdejšega nasprotnika džemijeta.

OPPOZICIJSKI BLOK GROZI Z ODHODOM IZ PARLAMENTA.

Beograd, 26. marca, p. Ako bodo južničari pogajanja med radikali in »Samostojnim demokratskim klubom« uspešna v stvarnih vprašanjih, se čuje, da bo imenovan za ministra prosvete g. Pribičević, za ministra trgovine g. Krizman, za ministra pravde g. Grisogono, saobračaj pa prevzame g. Svetislav Popović. Razen

Izjava Pribičevičeve skupine

PISMO PRIBIČEVICA IN TOVARIŠEV G. LJUBI DAVIDOVIČU.

Beograd, 26. marca, p. Nocoj je gospod Pribičević s svojimi prijatelji pisal Davidočiu nastopno pismo:

»G. Davidoviču, predsedniku demokratskega kluba.

Podpisanim je čast sporočiti nastopni svoj sklep: Vsled vsega svojega dosedjanja dela in želeči narodno in državno edinstvo, ne moremo sodelovati s fronto, ki zavzema temu popolnoma nasprotno stališče. Zvesti programu demokratske stranke ter v skladu s sklepi zadnjega kongresa izjavljamo, da ne odobrevamo Vaše politike, ki hoče prevzeti državno oblasto s pomočjo federalističnega bloka. Zato vas prosimo, da izvolite vse znanje, da so ločimo iz zveze demokratskega kluba in ustvarjamo samostalni demokratični klub, ki bo velil politiku v dahu programa demokratske stranke.

Svetozar Pribičević, Valerijan Pribičević

Zakaj Pribičević ne gre s federalisti

SVETOZAR PRIBIČEVIC O AKCIJI »SAMOSTOJNEGA DEMOKRATSKEGA KLUBA«. — RAZLIKA MED PREČANI IN SRBIJANCI MORA PRENEHATI. — GARANCIJE ZA PRAKTICNO ENAKOPRavnost VSEH SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCOV — POGOJ ZA SODELOVANJE V NOVI VLADI.

Beograd, 26. marca, p. G. Svetozar Pribičević je Vašemu dopisniku dovočil razgovor, v katerem je med drugim izjavil: »Jaz in moji prijatelji smo se kot samostojni demokratski klub izdvajili iz dosedjanega našega kluba. Jutri se bomo konstituirali in vstopili v začasno upravo poleg poslancev med drugimi tudi gospoda prof. Aleksander Belin, in rektor univerze Bogdan Gavrilović. Dosedaj nismo imeli nobenih formalnih razgovorov z radikali. Danes popoldne sem dobil oficijelno ponudbo, da vstopi samostojni demokratični klub v koalicijo vlado, ki bo sposobna provesti ustavo v duhu ravnopravnosti vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Jutri ob 9. uri dopoldne bo konferenca, ki se je udeleži v imenu radikalov predsednik Ljuba Jovanović in designirani ministriki predsednik Pašić, na drugi strani tovarši Grisogono in jaz. Razpravljali bomo o pogojih nove koalicije. Naša izdvajitev iz starega kluba, je bil neizbežen korak. Sodelovanje federalistov in demokratov je po mojem mnenju zaradi diametralno nasprotne ideologije nemogoče. Med radičevskim separatizmom in demokratskim državnim programom ni nobene skupne točke. Radič se je pridružil opozicijskemu bloku, samo da si ustvari uročne pogoje za volitve,

Demisija francoske vlade

NEPRIČAKOVANA KRIZA. — V ZBORNICI JE OSTALA VLADA V MANJSINI. — POINCARE ZOPET POVERJEN S SESTAVO VLADE.

Pariz, 26. marca, a. Ministrski predsednik Poincaré je podal danes opoldne predsedniku republike Millerandu demisijo kabineta. Demisija je bila sprejeta.

Pariz, 26. marca, s. Poslanska zbornica je razpravljala danes o predlogu finančnega odseka, da se zvišajo pokojnine svojcem in sorodnikom v vojni padlih rezervnih oficerjev. Finančni minister se je z ozirom na težavno finančno krizo, v kateri se nahaja vlad, protičel namernemu povisjanju. Ker pa so se govorili vse stranke klijub temu izjavili za predlog, je stavil finančni minister de Lasteryle vprašanje zaupnice. Zbornica pa je pri glasovanju klijub temu sprejela zakon o povisjanju pokojnine z 271 proti 264 glasovom.

Finančni minister je takoj po glasovanju zahtevalo sejo ministrskega sveta, ki se je tudi res sestala. Finančni minister je izjavil, da mora izvajati konsekvenčne in je ponudil Poincaréju svojo demisijo, nakar je vsa vlada izjavila svojo solidarnost z njim in sklenila podati demisijo celotnemu kabinetu.

Opoldne se je podal Poincaré k predsedniku republike Millerandu in mu podal demisijo vlade. Millerand je demisijo sprejal, sklical pa takoj k sebi na konferenco vse člane kabine. Popoldne je bil pri njem zopet Poincaré, kateremu je ponudil zopetno sestavo kabine. Poincaré si je izprosil pomislek da nadaljuje delo, ki ga je prevzel s polnim odobravanjem dežele in parlamenta. Poincaré je izjavil, da ima najskegnejo željo ugoditi prošnji predsednika republike, vendar pa bo mogel svojo končnoveljavno odločitev sporočiti šele jutri dopoldne, ker se mora poprej posvetovati z nekaterimi svojimi prijatelji.

Pariz, 26. marca, s. Na današnji pooldanski seji zbornice je več poslanec protestiral proti temu, da so se dopoldne nujivo glasovi šteči za oddane proti vladu, dočim so bili oddani za vladu. Poslanec Klotz je poučarjal, da je več poslanec zadržan pri sejih odborov in niso bili ponoveni o važnosti dogodkov v zbornici. Zbornica se je odgovorila do pondeljka.

Pariz, 26. marca, s. Na današnji pooldanski seji zbornice je več poslanec protestiral proti temu, da so se dopoldne nujivo glasovi šteči za oddane proti vladu, dočim so bili oddani za vladu. Poslanec Klotz je poučarjal, da je več poslanec zadržan pri sejih odborov in niso bili ponoveni o važnosti dogodkov v zbornici. Zbornica se je odgovorila do pondeljka.

Pariz, 26. marca, j. O današnji pooldanski seji zbornice, ki je pričela ob 15.30, so doznavala še nastopno: Ko se je predčital zapisnik o današnji dopoldanski seji, so se slišali od skrajne leve ironični klici: »Gori z mrtveci! Skrajna desnica je odgovarjala s klici:

Tajna misija maršala Focha v Italiji?

MOŽNOST TESENJE ZVEZE MED FRANCIO IN ITALIJOM. — MARSHAL FOCH PRI MUSSOLINI.

Rim, 26. marca e. »Il Piccolo Giornale d'Italia« meni, da ni izključeno, da ne bi bilo bivanje maršala Focha v Rimu zvezzano s kakim političnim namenom, kar je tembolj verjetno, ker se o tem posetu službeni krogi drže zelo rezervirano. List meni, da bi se ta misija najbrž ne tikala Italije, dasiravno se je pred Fochovim prihodom potom francoskega poslanstva izrazila na pristojnem mestu Focha želja, da bi poselil Mussolinija, kar se pa doslej še ni zgodilo, kakor se tudi general Diaz doslej še ni mogel sestat z maršalom Fochom. Čigar dosedniki stiki z vodilnimi ličnostmi v Rimu se omejujejo le na vlijadno izmeno posetnic. List namiguje, da bi Fochovo bivanje v

NOVI MADŽARSKI FINANČNI MINISTER.

Budimpešta, 26. marca, j. Korany je bil imenovan za finančnega ministra.

PRED RAZSODOBO V MONAKOVU

Monakovo, 26. marca, j. Jutri se obavlja razsodba v Hitlerjevem procesu.

DOLNJA ZBORNICA ODOBRILO MACDONALDOVO POMORSKO POLITIKO.

London, 26. marca, e. V doljni zbornicah je poslanec Robert Horne predlagal grajno vladi, ker je opustila načrt za zgraditev pomorske baze v Singaporu. Zbornici je ta predlog zavrnila z 286 proti 211 glasovom.

VZNEMIRJENJE VSLED PREHTREGA PORASTA FRANCOSKEGA FRANKA.

Pariz, 25. marca, e. Včeraj se je na takojšnji borzi in v vseh borznih krogih pojavilo resno vznemirjenje vsled ponovnega padca vseh inozemskih deviz v prid franku. Ta prehitri porast franka je daljše tem bolj vznemirja trgovce in industrijske kroge. Angleški funt je padel na 78.70, dolar na 18.13, italijanska lira na 79, belgijski frank na 69.15, švicarski frank na 316, holandski goldinar, ki je pred desetimi dnevi notiral na pariški borzi še 1014, je padel na 611, španska peseta pa na 237.

Upravnistvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 38.

Podružnici:

Maribor, Barbarska ul. 1.

Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.

zavodu št. 11.812.

Izgubljen trud

Potreba napredne koncentracije. — Nepotrebnost stanovskega cepljenja.

Z deželi nam prihajajo številni pozivi, ki se bavijo s stvoritvijo tkv. enotne napredne fronte. Poroča se nam, kako je živahno gibanje iz JDS zadealo na vse strani v živo. Odpor klerikalcev pa ni več tako jak, kakor svoj čas, ampak se opaža znake razoranosti in utrujenja.

Razpoloženje za ponovljeno delo v naprednih vrstah je obče. V bojno črto prihajajo nove moći, ki so dosegli stale popolnoma v ozadju.

Edino, kar pri tem delu ovira, je razjedajoči strup, ki prihaja od strasti ljubljanskega vodstva «Samostojne», ki se boji skupnega dela naprednjakov, kar svoj smrti. Kdor dela skupaj s prišlaši JDS, se ga takoreč proglaša za sumljivega in se mu delajo ovire.

Z zadoščenjem se opaža, da podeželski pristali SKS vedenoma niso tako splepi in zakrnjeni, da bi ne videli, da v vseh ni možno naprednemu moči cepiti na dvoje. Vedno več jih je, ki ob popolnem uvaževanju stanovske zavesi in ponosa vidijo, da v političnih stvareh treba skupnega dela vseh naprednjakov pod eno zastavo in enotnim vodstvom. Kako tudi ne? Ko gre za občino, za dobre ceste, za prekrovne uboghi: ali je na njih obrnik ali delavec neinteresiran?

Ali nimajo danes, ko so glavni občinski dohodki iz indirektnih davkov, celo na občinskih financah vsi občani enakomernih interesov? Ali ni skupnega interesa na dobrih šolah, na nagli in dobril, pravični upravi? Ali nima obrtnik interesa, da kmalu njegovemu glavnemu odjemalcu dobro gre, kinet pa, da sta njegova glavna kupca obrtnik in delavec platiča zmožna? Vmešanje interesov je tako tesno, obenem pa skupni interes pobiranja klerikalnega nasilja tako jasen, da se zamaši trudilo tkv. »zeleni generali« dokazovali, da je združitev naprednjakov v eno politično stranko nekaj nepotrebne. Nasprotno, komur ni le za mandate in ni opasno bolan na temi, ta bo videl, da je za stanovsko gibanje prostora dovolj, ne da bi s tem bila kakorkoli ogrožena enota napredna politična organizacija.

Dvojno delo, dvojni odbori, dvojne seje, dvojne liste, dvojno časopisje in vse, kar se iz dvojnosti nesporazumljiveni nehoti naredi, to neprestano opominja, da se streznino in pastimo cepljenje na stanovske politične stranke. To cepljenje vodi napredno idejo v propast.

Taka je nepobitna resnica. Kdor v Ljubljani v kavarni redi all in oštarij, temu je lahko. Kakor če sta bila dva advokata pa je vsakemu kazalo, da si je napravil politično stranko. Naprednjaki pa ne deželi ne vidijo razloga, zakaj bi v hribih par naprednjakov, ki si upajo v boj proti misijonskemu teroru, moralno ustavoviti dvoje ali več političnih taborov, najmanj pa pod stanovskim gesлом n. pr. SKS, ki goni stran obrtništvo, učiteljstvo, delavstvo, češ da sme biti le za pomočnika in pisala kmelu, ne sme pa udejstvovati se v politiki enakoveljavno. Pač pa vidijo vsi, da kmel brez povsem iskrenejšega sotrudništva z obrtnikom, delavcem (ročnim in duševnim) ne bo prodrl. Generali SKS naj se toliko tarmajo in prosijo, naj kmelu tišeči oči in učesa skupaj. Resnica ima to lastnost, da leže celo skoz zaprti vrata in okna v hiši. Gonti posamezne stanove vsakega zase v politično organizacijo in s tem vzbudit tudi v politiki boj med njimi, kjer bi bila potrebnna enota fronte zoper klerikalcev — to je danes obče spoznano kot tak starokopitno, da je pametni in napredni može ne preneseno.

Preko cepljenja duh časa stremi k jedinstvu. Grebi, ki jih je na jedinstvu občanski volitvi zagrešila zeleni generali, ne bodo pozabljeni nikdar.

Mariborski obč. svet

Maribor, 26. marca.

Začetkom današnje seje se je župan Grčar v topilih besedah spominjal smrti odličnih jugoslovenskih mož Viljema Bukšega in Ivana Subica, katerima so občanski svetniki stoje trikrat zaklicali »Slavni«.

Nemško pivo v Sloveniji. — Akejja za brezposelnost.

Zupan poroča o vedno akutnejši nevarnosti brezposelnosti v Mariboru, za katero mora občina tudi nekaj ukreniti. Socialisti so vložili v ta namen že predlog, da se obdavči izvenmariborsko pivo in izkušiček, da se s tem dvigne produkcija mariborske pivovarne in zmanjša brezposelnost in da se skupiček obdavčenja tujega piva nameni za prehrano brezposelnih v mesini ljudski kuhinji. Svetnik Roglič nasvetuje, da se predlog odstopi odsekuv v Studiju in poudarja, da bi se s sprejetjem nepravičenega obdavčenja zaščitila le inozemska Goetzova pivovarna proti jugoslovenski Delniški pivovarni. Socialist Bahun ugotavlja, da sedaj tudi Delniška pivovarna ni več jugoslovensko podjetje, ampak last nemške družbe Union. Vnula se je dobera o nacionalizaciji pivovarne, v katero je občino posegal tudi župan. Zadevo so odstopili proti glasovanju socialistov pristojnemu odseku. Med zvonenjem župana je sledilo prerekanje socialistov z narodnimi sociaci o predmetu, kdo bolj ljubi delavec.

Pravda o državnem ženskem učiteljstvu. — Mariborska občina se še iz časov klerikalno - socialistične koalicije na magistratu, torej dva leta, že pravda z eratom zaradi izpraznitve prostorov, ki jih ima državno žensko učiteljstvo. Proces

je bil že pri stolu sedmorce v Zagrebu, sedaj pa je zopet pri okrožnem sodišču, ki je točno občine ponovno odbilo. Referat o tem predmetu je župan odstopil klerikalcu dr. Leskovarju, ki je občino tudi v pravdi zastopal in ki jo seveda priporočal, da bi šta občina še enkrat v najvišji instanco. Dr. Mulej navaja, da je minister Pribičevič svoječasno učiteljšče »vzpostavil«, da se je torej prejšnjo nemško učiteljšče nadaljevalo, zaradi česar bo najbrž občina tudi v najvišji instanci pravdo zopet izgubila. Socialist Bahun ironizira dr. Leskovarja, kako da baje občina vsekodan pravdu izgubi. Končno pa je bil le mnenja, naj se pravda nadaljuje, češ, kamor je šta krava, naj gre se tele. Točba bo šta naprej.

Nova burja zaradi Žoške maše.

Zupan čita interpelacijo socialističnega kluba, ki se pritožuje nad patrom Gabrielom Planinskem zaradi njegovega surovega nastopa napram učencem, češ, da je minuto soboto učence, ki ni bil primanj, ozmerjal s... Svetnik Bahun hoče govoriti in pravi, da je pater lani nekega učence tako prepel, da mu je dedko pri tem omedjal. Klerikalci so medtem dvignili burjo ogroženja z duhovnikom dr. Jerovškom na fehu, češ, da stvar ne spada v občinsko sejo, temveč v mestni Žoški svet, kjer je zadela že itak v preiskavi. Socialisti ugovarjajo, češ, da mestni Žoški svet ne funkcioniра več, in krive odgovarjajo klerikalcem, tako da je kmalu ves občinski svet na nogah. Klerikalci so se oblikovali in hoteli oditi. Zupan je misil na vse strani in končno preglasil z zvonenjem svetnika. Klerikalci so se zopet skleli, se vrnili v svoje klopi in sej, se je nadaljevala s Žoškim poročilom dr. Muleja o sprejemih v občinsko zvezzo.

Po proglašenju republike v Grčiji

Atene, 26. marca. Včerajšnji sklep parlamenta, s katerim se odstavlja dinastija Glücksburg in proglaša republika, je bil dobro pripravljen ne samo v parlamentu, temveč v celoti Grčiji. Tovari so začeli streljati takoj po sprejetju predloga, oficirji in vojaki so imeli že pripravljene republike kokarde, ki so jih pritrivali na mesto kraljevih kokard, ki so jih še nosili na čepiceh, dokler parlament uradno ni proglašil republike. Prebivalstvo je — seveda po vseh iz uradnih virov — s pravim entuzijazmom sprejelo sklep parlamenta, kar navaja vlada kot dokaz, da je bila odstavljenja dinastija res prava nesreča za grški narod.

Z republiko prihaja pomirjenje med narod, ki je dosedaj krvavel v medsebojni ostri borbi cela desetletja. Te medsebojne boje je izzivala dinastija, ki je zasedovala vedno svoje posebne politične cilje in se je za doseglo teh posluževala zdaj te zdaj one politične skupine. Celo popolni rojalisti priznavajo, da bo sedaj politično življenje v Grčiji mirnejše. Splošno se pričakuje, da gre Grčija srečnejšim časom na sproti.

Rusija in Kitajska

Nepričakovano so prišle vesti o sporu med Kitajsko in Rusijo. Sovjetska vlada je sicer nastopala napram samostojnim državam v Aziji z veliko nesčitljivostjo; odpovedala se je n. pr. našram Perziji in Afganistanu vsem privilegijem, pridobljenim od carske vladе, istotako glede Turčije, kateri je celo odstopila obmejni predel s trdnjavo Karson. Toda morda je iskati glavni nagib za to nesčitljivo, izredno koncilijantno v okolnosti, da je bila Rusija v vseh navedenih državah tekemec Anglije in da je resignirala le na tiste podeljene interese, katerih ne bi mogla braniti, v slučaju, da bi se jih odresli našri sami, in drugič, kar je še važnejše: da je hotela s svojim desinteresiranjem indirektno prisiliti do enake politike tudi Anglijo, ali pa naščuvati narode zoper njo in s svojo te avidezno prostovoljno velikodušnostjo pridobiti v njih — zaveznike. In reči je treba, da se je boljševikom ta politika v nemajhni meri posrečila.

Obrtniki lahko presojojo iz tega postopanja, koliko je verjeti ob vsaki priložnosti zatrjevanju lojalnosti ptujskih nemškutarjev. Najboljši odgovor na njihovo zavratnost bo, ako vsi obrtniki stopijo v Obrtniško društvo. Dolžnost vseh naših zavodov, podjetij in uradov pa je, da naročajo vse potrebljene brez izjem le pri onih obrtnikih, ki bodo včlanjeni v Obrtniško društvo. Nadzirali bomo strogo vsako naščilo in vsak drugačen korak brez oziroma ožigali.

teresni sferi večja in boljka severna polovica dežele in tamkaj je tudi železnica ostala v ruski upravi.

Revolucija in protirevolucija ter japonsko vmešavanje na Daljnem Vzhodu so sicer tamkajno rusko pozicijo zelo oslabile, ali vidi se, da tu sovjetska vlada ne misli tako nesčitljivo preustiti terena, pridobljenega v carski dobri.

Slično je z Mongolijo. To deželo, ki je pravzaprav nekakva kitajska kolonija na južni sibirske meji, je imela načrt osvojiti carska Rusija. V ta namen je morala tuk pred vojno na ruski priliski Kitajska najprej priznati kot nezavisno in samostojno državo, — da jima nova mongolska vlada bolj naklonjena Rusiji nego Kini, za to so že znali poskrbeti v Petrogradu. Polagoma naj bi postajala nova država vedno bolj zavzeta od sosedne, bogatejše Rusije.

Popolna zmaga boljševikov v Sibiriji in Turkestanu je imela svoje posledice v Mongoliji, kjer so pač tudi sovjetski demokrati po svojih skromnih močeh sodelovali, da se ustvari situacija za prihod radičevcev in za padec homogenega radikalnega režima. Ni treba biti vodilni politik SLS, da vidi, da slovenski demokrati niso mogli direktno sodelovati na razvoju krize. Ker odločanje v tej stvari niti najmanj ni bilo njim prepričeno, njih ne zadene nobena krivida in tudi nobena odgovornost, če so se razmere tako razvile, kakor so se in to tem manj, ker bi si slovenski demokrati sami zeli precej drugačno solucijo. SLS je s svojo nerodno klepetavljavo žalil radičevcev in devizami, ki so pač včeraj celo posebno izdane, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico tendencijalnih laž. Ta jeza je zelo značilna. Srđitost in razočaranje »Slovenca« jasno dokazuje, da se voditelji SLS sami čutijo, da je razvoj celo posebno izdanje, da je mogel v pokritju neskončne blamaže parlamentarnega zastopstva SLS, v njem nanizati kopico

Naši Kraji in ljudje

Proslava obletnice dijaškega štrajka

Včeraj zvečer se je vršila v Naprednem dijaškem domu proslava 10-letnice dijaškega štrajka. Proslava se je udeležilo poleg nekaterih profesorjev lepo število srednjih in višješolskega dijaštva.

Kot glavni govornik je nastopil g. Eugen Lovšin, ki je v krasnem govoru objezdil jugoslovensko gibanje med srednjimi in visokošolskim dijaštvom v letih 1912 — 1914 z ozirom na dijaško stavko dne 18. marca 1914 ob prilici 500-letnega ustoličenja zadnjega koroškega vojvode. Kakšno moč je imela ideja med takratno omladino, se vidi po tem, da je štela organizacija v Sloveniji blizu 800 díakov. Organizacije "Crne roke" in "Narodne obrane" v Beogradu so po svojih emisarjih vrgle to revolucionarno seno med sonarodnjake preko Drine. Seme je vzkliklo takoj v poln, visok klas med srednjemšolsko in akademsko omladino. Od vseh početkov poznejšega zaščitjanja udeležencev na policij, na sodišču in med procesom se je avstrijska oblast trudila dokazati, da je bilo gibanje usmerjeno v kulturno in politično ujetje vseh Jugoslovanov. Dasi je bila oblast na pravi poti se ji dokaz vendar ni posrečil. Omladina se je dobro zavedala, da je sila temelj revolucionarnemu pravu. Zločin veleizdaje Avstrijske države v obliki propagande političnega ujetanja Jugoslovanov se je po svetovni vojni izpremell v najvišji zakon nove države — v vidovdanskovo ustavo. Predavatelj je nadalje natančno opisal potek stavke dne 18. marca 1914. Kmalu po stavki pa je omladinsko gibanje prehitel sarajevski atentat, ki je prerezal z enim mahom vse njeno ofenzivno delo. Mnoho omladincev je moralno in ječe, v internacijo in na krvave poljane. Ideja je zahlevala tudi žrtve. Toda z isto pravico, s katero je tijerala usoda od njih za njihovo domovino najdražje, z isto pravico zahtevajo cni od nas, da naprej v nasili njihov spomin in klike njihova ideja v prospeku osvobodenja naroda od Triglavca do Ohridskega jezera.

Kot drugi govornik je nastopil g. dr. J. C. Oblak, ki je v markantnih besedah opisal zdodovlivo, politično in kulturno življenje koroških Slovencev. Babil se je obširno z nesrečnim Koroškim plebiscitem, ki sicer za nas ni povoljno izpadel, a vendar dokazal, da biva za Karavankami narod, ki je oddal nad 15.000 glasov za priključitev k materi domovini. Bodril je omladino, da se ob vsaki prilici spominja teh naših rojakov, kajti bei naša omladina je, da se urestnicijo ideali onih, ki so se borili za osvobojanje vsega jugoslovenskega naroda.

Ob sklepu se je vršilo več deklamacij, kar je predsednik Centralnega tajnika napredne omladine g. Schauer značilno lepo uspešno proslavo.

Beogradska drama v Zagrebu

Po gostovanju zagrebškega dramskega ansambla v Beogradu so Beograjdanci vrili posez Zagrebu, kamor so se pripravljali v začetku tekočega tedna. Sprejem gostov iz prestolice je bil v Zagrebu že prisrčen. Na kolodvoru se je zbral mnogo občinstva, ki je dobrohotno prečelo dobrošno zamudo beogradskega vlača i ko so Beograjdanci stopili na zagrebška tla, so zadoneli viharni živiločki. Beograjski igralci so se nato zbrali na peronu pred žakalnico, kjer jih je posdravil intendant zagrebškega Narodnega kazališta g. Julij Benešič. Naglašal je bratsko iskrenost, s katero sprejema Zagreb goste iz prestolice ter je voščil Beograjdancam dobrodošlico.

V imenu beograjskih gostov se je zagrebškemu intendantu zahvalil g. Branimir Nušić, ki je v svojem govoru naglašal, da Beograjdanci ne prihajajo v Za-

greb kot gosti, ampak kot bratje. Sledilo je še nekoliko pozdravnih in zahvalnih govorov, nakar so se člani beograjske drame odpeljali na stanovanja. Občinstvo jim je celo na ulicah pripeljalo živahne ovacije.

Kako so storili Zagrebčani v Beogradu, so tudi Beograjdanci v Zagrebu izdali na Zagrebčane proglaš, v katerem so podčrtali namen svojega gostovanja v glavnem mestu Hrvatske. Značilnejša mesta iz tega proglaša se glase:

"Dragi Zagrebčani! Prihajamo k vam veseloga srca in polni spoštovanja do vaše neumorne kulturne eksitance, ki pomeni bo pomembna za jugoslovansko temeljni kamen. Prehajajoči v to ekstazo čutimo, kako smo skupno močni in nepremagljivi v naših idealih."

Obenem s proklamacijo so Beograjdanci iznesli svoj program v sledečih vrstah:

Izročamo vam:

Dušu našeg naroda i njegove intimne snove

(Gjido)

Našo veliku i ujedno tragičnu ljubav za otadžbinom

(Uroševa ženita)

Plastične narave našeg malovaroškog života

(Narodni poslanik)

I utopijska treperenja modernog čoveka

(Neverovatni cilindar).

Dalje so izjavili, da prihajajo v Zagreb za to, da bi na večne čase združili duše in čuvstva velike generacije, ki je pozvana, da bdi nad oltarjem kulture in medsebojne ljubezni.

O uspehu gostovanja bomo poročali naknadno.

Umor v Družinski vasi

Novo mesto, 26. marca.

Strahoviti dvojni umor v Družinski vasi pri Beli cerkvi še vedno ni pojasnjena. Preiskava je zelo otežkočena, ker na kraju umora radi dejavnega vremena, ki je vladalo takrat, niso našli nobenih sledov človeških stopinj. Med ljudstvom se razširja sicer govorca, da sta povzročitelja umora Janeza Ramuta ml. in njegove žene Urše stara dva Ranfuta, vendar pa to še ni dokazano. V pondeljek se je podala na lice mesta sodna komisija pod vodstvom preiskovalnega sodnika Viktorja Kobeta in avsultanta Stukelja kot zapisnikarja ter zdravnikov dr. Gregoriča in Ignacija Pavliča. Komisija je našla pred hišo v Družinski vasi, ki stoji na samotnem kraju, umorjenega Janeza Ramuta ml. v bližini hleva, ležečega na trebulu. Na glavi je imel veliko zvezajočo rano in še dve manjši rani. Obolen je bil samo v spodnje hlače in rajoča, na eni nogi pa je imel copato. Zadaj za hlevom, na gornji strani, so našli milako krvi in potem v nekaj presledkih še nekaj sledov krvi in Ramutovo copato. Iz tega se more sklepiti, da je dobil umorjeni na dotičnem kraju prvi udarec in se je zgrudil na mestu, kjer so ga našli. Sledov človeških stopinj ni bilo nobenih, ker je ponoti deževalo in je brijšča dež vse izpral.

Se groznejši pogled pa se je nudil komisiji v Ramutovi hiši, kjer so našli njegovo ženo Uršo ubito. Ležala je v velikanski mlaki krvi. V sobi, ki se je obenem uporabljala kot kuhišnja, so bile oškropljene vse stene, štedilnik in tudi vsa kuhišnja posoda. Ubita Urša je ležala v sami srca in imela na glavi več poškodb. Umorjenka je bila že osmim mesec v blagoslovjenem stanju in so pri obdukciji izrezali iz nje popolnoma znožen plod moškega spola.

Mlada dva ubita sta živelia v večnem prepiru z moževimi starši, ki so se potem, ko so izročili sinu posestvo, pred kratkim izselili k hčeri v Dobravo. Ne davno tega sta imela večjo pravdo in gre zato ljudski glas, da sta najbrže starva dva povzročitelja strašnega umora, posebno, ker sta hotela sedaj napraviti tožbo radi neveljavnosti obstoja izročilne pogodbe. Orožništvo je arretiralo dosedaj starše Janeza Ramuta in nje-

govega svaka. Če pa so arretiranci v resnici v zvezi z umorom, bo dognala sodna preiskava, ki se skrbno nadaljuje. Ljudstvo je zelo razburjeno radi strašnega dogodka, in to tembolj, ker ni nobenih sledov, zakaj, kako in pri kom se je izvršil dvojni umor. Poleg Janeza Ramuta je ležala samo krvava ročica, s katero sta bila domnevno oba umorjeni.

SVETOZAR PRIBIČEVIĆ

LJUBA DAVIDOVIĆ

Drejče, Pavle in Cene ...

Ljubljana, 26. marca.

Dva srčno se ljubeča brata sta se že nekaj dni strašno dolegačila. V torek, na praznik, pa je dejal Pavelček, ravnok, da so mu je pošteno zazdehalo, Andrejčku, da je že dosti brezmiselnega se denja in ležanja na stanovanju. Zato sta si poiskala še prijatelja Ceneta, nakar so vse trije mahnili v gostilno. Kmalu je pričelo popuščati dolgočasje, čeprav se ni dalo popolnoma prepoditi. Vsi skupaj so nato ugibali, kako in kaj bi ukrenili, da se pozabavajo po vseh notah. Končno so rešili uganek. Vsi trije so namreč občutili silno sladko ugodje, kadar se jim je približala matalkarica Milka. Da jim poškodi pogum, so vedno češče klicali litre na mizo. Ona se jim je vabljeni nasmehovala, gospodar pa je prijazno migal s svojo mastno brado tam od peči. Kmalu je v njih kar kipelo in gorelo. Ni čuda, saj so imeli pred seboj že peti liter! Drejče je bil najbolj korajzen, ter je zato predlagal, da kratkomalo posade Milko na mizo in da mora dati za vsak liter vskakemo po en poljubček. To bi bilo, skupno torek 15 poljubčkov, oh, petnajst slad-

kih poljubčkov! Toda sicer vedno prijazna Milka pa je topot pokazala krempanje ter mlade goste že pri prvem poskušu nasilja neznansko opraskala. Kar je še manjkalo, je pa dodal oče gostilničar. Pravijo, da je vsem navil ure, pardon — ušesa! Nekako čez četrt ure nato so bili že vse trije spravljeni na zrak in so odšli poskušati svojo srčno drugam. Obrali so zapored kar pet gostiln. V vseh so kazali napram nežnemu spolu precej nerodno naklonjenost, kar so jim je vse takoj izplačalo. Bili so namreč povsod pomembni na cestu. Ponekod od gostilničarja in stražnika, druge zopet od zakonskih mož.

Po dolgem tavanju, prerekjanju in iskanju za bučnimi dogodljaji se je naenkrat spomnil Pavle, da bi se morda izplačal obisk v barakah v Šiški. Brez dolgega premisljevanja so se obrnili in odšli klicati Dragico in Marico, o katerih so bili prepričani, da bosta bolj dostopni za njihove srčne boleznine. Seveda pa fanti niso računali z nagajivimi vinskimi duhovi. Ti so namreč postali naenkrat vseh misli, da jim bodo namreč to pot pošteno zagodili. Pavle, Drejče in Cene so končno obstali pred neko barako, in pridelki trakti na okno. Prav kmalu so se zaslišali od znotraj prav mili glasovi. Okno pa se vendarle ni hotelo odpreti. Po številnih porazih celega dne so imeli mladeniči sicer ogromno potpreddljivost, ki pa jih je po polnem brezuspešnem čakanju končno le minilo. Zato so se spravili na vrata. Ropot je prebivalce tako prestrašil, da so končno sami odpri in zbežali mimo njih v negližejah na prost. Junaki so že videli svoj cilj dosežen, kajti ženski krik je bil popolnoma podoben glasovom Dragice in Marice. Kraval je privabil iz hiše še druge ljudi, nakar je prišel na eni strani lov za dekle, na drugi pa za nečim junski samimi. Nogah je bila vsa naselbina, samo Marica in Dragica sta mirno spali v naslednji baraki, ne vedoč, kaj se godi zunaj. Najbolj so javkale prepondezen, za katerimi so skukali Don Juan in v prepričanju, da imajo pred seboj mili dekle, čeprav so se prav kmalu prepričali, da so nosile že težke križe s seboj. Skoro celo uro so je vršil brezuspešni lov. Končno pa je le prišlo do objemanja. Iza oglja se je namreč prikazalo več stražnikov, ki jih je privabil jok in stok in v kratkih minutah so sprejeli ljubezni željno trojico v širok in neprijeten objem, proti kateremu pa ni več nobene pomoči. Kakor se nam poroča, se je svatovanje nadaljevalo nato na policijski stražnici.

Rodbinska tragedija v Nemški vasi

Ribnica, 26. marca.

V Nemški vasi št. 8/35 se je zgodil jako tragičen slučaj. Sinček posestnika Franecta Prelesnika je imel zadnjo časno vedno precej denarja. Ker se je zdelo to gosp. učitelju sumljivo, jo poslal po drugem fantku na Prelesnikov dom Listek, da naj se zgledi oče v žoli. Fantelek je menda ukradel očetu okoli 1000 Din in je od te vseote že precej zapravil.

Vsled tega se je vnel v hiši prepir, tukom katerega je razburjeni Prelesnik udaril svojo ženo s tako silo po glavi, da se je omračil um in so jo morali

danes odpeljati v bolnišnico. Ko so ženo odpeljali in je mož uvidel, kaj je storil v prenagli jezi, se ga je polastila velika žalost in se je odstranil. Iskali so ga naokrog in nekdo je šel pogledati v kaščo, kjer je nameraval obenem natresti kokošim vsakdanjo pičo. Ko je vstopil pa se mu je nudil stranen prizor. Prelesnik je ležal mrtev, pol na pragu, pol v kašči — z nožem, zasajenim v vrat.

Plakatiranje
po vsej Jugoslaviji oskrbi točno
ALOMA COMPANY
LJUBLJANA. 998/a III

Dopisi

ROGASKA SLATINA. Člani tukajnjega Sokola so dne 19. marca uprizorili Nušičeve veseljstvo "Navaden človek". Igra je uspela v splošno zadovoljstvo, za kar gre zasluža pač režij, ki se ni ustrelila vsestranski težkoč, kajti ravno ta igra je za dilettante precej težavna, ker zahteva ostro karakterizacijo posameznih tipov. Od igralcev pa je posebno omemben gd. Kecel ter gg. Rajka in Bratuž, ki so rešili svoje vlege povsem dobro in naravno. Gd. Kecel je nastopal sicer prvič, vendar pa je s svojo kreacijo ter s sigurnimi kretnjami in jasno izgovorjavo dokazala talent, ki bi se v najkrajšem času pod rodstvom spretnega režisera razvил v prav dobro igralsko moč. Grajevredne pa so bile splošno slabe makte, ki so vendar pa popoln uspeh bistvene važnosti. Steklena dvorana v hotelu "Pri pošti" je bila polna občinstva, ki se je izborno zabavalo in zato tudi ni število zasluženim aplavzom. — Obisk je dokazal splošno zanimanje za take predstive. Tu bi bilo polje, na katerem naj bi Sokol deloval posebno v dolgem zimskem času — v mrtvi seziji — in uspeh sigurno ne bi izostal.

BARJE. V nedeljo dne 23. marca je gostoval dramatični odsek izanskega Sokola na tukajnjem gledališkem odu s trodejanko in enodejanko. Gledališka soba je bila nabito polna. Priznati moramo, da so nas Izanci naravnost presegeli. Hipoma so si pridobili srca vseh gledalcev. Na koncu so napravili še nekaj kipov, kar je bilo za Barjane nekaj novega. Po prav pristrelen slovesu od Izancev se nam je zazdelo, kakor da smo izgubili nekaj dragega. Upamo, da ostane medsebojna ljubav stalna.

VOJNIK. Ob nabito polni dvorani je priredila tukajnjna podružnica Jug. Matice dvakrat igro "Rokovnici". Radi prijazni, da je vsak igralec izklesal svojo vlogo po najboljši moči. Poznalo se jim je, da so z ljubezijo pri stvari in zato jim je igra tekla gladko. Pevska tolka je spremila eddelek godbenega kluba z gospo Jankovičevi pri hamoniju. Podružnica J. M. je lahko ponosna za svojo predstavo.

SREDIŠČE. Namesto venca naredenega Rudolfa Rakusa, posestniku in gostilničarju v Obrežu pri Šiški, sta darovala njegova lovska oršica in stražnik dr. Ban ter njegova soprga vsak po 100 Din za Sokolski dom v Srednješču. Dražnični odbor se jim iskreno zahvaljuje.

Po časnikih povsod se bere, da "Zlatorog" zamorce pere, ko brata Čuk sta to seznal, po milo koj sta se podala.

(Nadaljevanje sledi.)

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Cetrtek, 27.: "Ašantka". B.
Petek, 28.: "Cesar in Kleopatra". E.
Sobota, 29.: "Danes bomo tiči", delav-
ska predstava. Izv.

Nedelja, 30.: "Cesar in Kleopatra". Izv.
Ponedeljek, 31.: "Kamelia skozi uho ši-
vanke". C.

Ljub

Domače vesti

NEKAJ ZA MISIJONE.

Govori se, in kakor bo nastopni primer dokazal, tudi potrjuje, da smo in ostanemo navzlie stoterim misijonom pod kožo vsi krvavi. Poglejmo in pozejmo, kaj se je zgodilo.

Castitega gospoda župnika neko lepo fare na Dolenjskem je včeraj zgodil zarana v uglednem ljubljanskem hotelu zadevo neljubo presečenje. Na vrata sobe, kjer je prenočeval, mu je potrka nevijudna pest. Moral je odpreti in tedaj se je razkrilo, da gospod Zupnik, kadar pride v Ljubljano, ni dobro samešči biti. Ob sebi je namreč za vso noč gostoljubno postregel nežemu bitju, ki v ostalem opravlja poštno službo istotako nekje na Dolenjskem ... Kaj se je nadalje godilo, ne povemo, kakor tudi ne, kaj se je pre.

To konstatiramo le — radi misijonov ... L.

*

* Promocija. V Pragi je promoviral za doktorja vsega zdravilstva član Slovenske dijanske združbe, g. Božidar Lavrič iz Novih vasi pri Raketu. — Na visoki tehnični šoli v Pragi je položil inženjerski izpit g. Franjo Lukman iz Ormoža. Čestitamo!

* Iz državne službe. Dr. Karel Debida, doslej tajnik drugega razreda pri oblastni inspekciji dela v Splitu, je po potrebi službe v istem svojstvu premeščen k oblastni inspekciji dela v Ljubljani; Valentini Komavci, doslej pisar tretjega razreda pri krajevni državni borzi dela v Ptaju, pa v istem svojstvu k državni borzi dela v Murski Soboti.

* Imenovanje veroučiteljev v Sloveniji. Za stalne veroučitelje v Sloveniji so imenovani: Ignacij Zaplotnik, Andrej Ažman, Anton Čadež, Fran Bonček, Pavel Zaje in Valentini Tomc — vsl v Ljubljani. Martin Petelinšek v Mariboru in Fran Pogej v St. Vidu nad Ljubljano.

* Za učiteljice ženskih ročnih del so imenovane: Karolina Vrečko v Slovenjgradcu, Matilda Zrimšek v Naravljah, Marija Pavlešek v Račah, Ivana Brus, Ema Kranjc in Beata Sedevič v Mariboru, Angelika Karha v Ljulomeru, Terezija Kunc-Boršner v Trbovljah, Marija Laznik v Hrastniku, Ana Grmovaček v Pilštanj, Marica Trampuž v Homeci, Matilda Vudler na Rečici, Marija Pečar v St. Pavlu pri Preboldu in Josipina Tratnik v Celju.

* Prost dr. Elbert †. Dne 25. t. m. je umrl v Novem mestu v starosti 64 let po doljšem bolehanju prost novomeščega kapitelja g. dr. Sebastjan Elbert. Pokojnik je bil miren in ljubezni slovek, ki se ni vmešaval v politično življenje. Tudi svojim političnim nasprotnikom je rad storil dobro in je posebno vsedj svojih visokih zvez na Dunaju svoječasno maršikom pomagal. Bil je splošno priljubljen. Pogreb bo v petek ob 10. dopoldne v Novem mestu.

* Smrtna kesa. V Kovskem vrhu pri Poljanah je umrla dne 24. t. m. v visoki starosti 86 let ga. Marija Demšar, mati notarja g. Gregorja Demšarja, vira našna žena in skrbna gospodinja. Bodil ji blag spomin, žalujčim pa naše iskreno sožalje!

* Draštvo finančnih koncepcij uradnikov na Slovenskem ima svoj redni občni zbor dne 29. marca 1924. ob pol 20. uri v hotelu «Unions» v Ljubljani.

* Prvi hrvatski profesor na beograjski univerzi. Na beograjski univerzi se je prošlo nečelo vršilo nastopno predavanje profesorja za hrvatsko zgodovino doktor Viktorja Novaka. Predaval je o najstarejšem dalmatinskom rokopisu. Novimenovanega profesorja je predstavil dekan filozofske fakultete dr. Petković.

* Dan treznosti. V dneh od 7. do 18. aprila priredi jugoslovanska abstinenčna zveza po naši kraljevini velike antialkoholne manifestacije. V Sarajevu se bo ob tej priliki otvorila antialkoholna razstava.

* Novite iz Kranja. V Gorenji vasi je umrl v nedeljo Franc Sušnik, delavec v Majdičevem mlincu, vnet član Sokola. Začuša ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Žrtvovalnim igralcem in orkestru, ki je dosegel s prvo opereto na celjskem održujo lep gmočni in moralni uspeh. Pripravlja se Schillerjeva drama «Kovarstvo in ljubezen», na repertoarju je pa med drugim tudi opera «Pri treh ljudenkah».

* Opera «Hasanaginica». Dirigent Lujo Šafranek je napisal opero po Ogrizovičevi «Hasanaginici». Delo se uprizori v začetku meseca aprila na zagrebškem održujo.

* Večer slovenske glasbe v Zagrebu. Zagrebški akademski moški pevski zbor »Mladost« je priredil 25. t. m. zanimiv večer slovenske muzike. Izvajale so se skladbe Rusov: Tanjejeva, Sokolova in Rimskij-Korzkova; Čehov: Janačka, Foersterja, Novaka ter Jugoslovanov: Dobronića, Lajovića in Manojlovića. Zbore je naštudiral in vodil mladi komponist Jakov Gotovac.

* Beograjsko akademsko gledališče pride gostovati v Zagreb. Beograjsko Studio-gledališče, katerega tvorijo akademiki, pride koncem aprila na kratko gostovanje v Zagreb, kjer uprizori Donadiničeve »Gogoljevo smrt«, Mladenovičeve »Dado« ter eno dramo Leonida Andrejeva.

* Nedbalova petdesetletnica. Oskar Nedbal, ravnatelj slovenskega gledališča, ki se nahaja sedaj kot dirigent s češkoslovensko opero na turneji v inozemstvu, praznuje 25. t. m. petdesetletnico svojega rojstva.

Blag mu spomin! — Velika nesreča bi se kmalu pripetila na Savi. Šin davčnega upravitelja Košarja in neki Šolarček sta odvezala nad Majdiljevim jezom prikljenjeni čoln z namenom, da se bosta vozila po Savi. Voda je čoln zanesla proti jezu ter ga prevrnila v spodnjo strugo. K sreči se pa čoln ni prevrnil, sicer bi jih pokopal pod seboj. Poskalkala sta iz čolna ter se s plavjanjem rešila na suho.

* Dvor bivšega kralja Nikole — muzej. Na predlog ministristva prosvete je bil odobren kredit za primerno ureditev dvora bivšega kralja Nikole na Cetinju v narodni muzej, v katerem se bodo čuvali predmeti historične važnosti za Črno goro.

* Sest Slovencev posrečilo v Ameriki. V Castle Gate v državi Utah v severni Ameriki je dne 8. marca posrečilo šest naših rojakov vsled silne eksplozije. Do tej so znana imena treh slovenskih posrečenih. So to: Jurij Sluga, Andrej Kompas in Aleš Petrič. Vsega skupaj je posrečilo 178 rudarjev, večinoma Italijani, Angleži in Griki.

* Krav zločin v zagrebški Novi vasi. Znasilevanje narednika Avgusta Rumpelja je končano in je bil morilec predvajenijim izročen vojakiemu sodišču. Rumpelj je v tem obsegu priznal zločin in je tuji policija mogla priznanje kontrolirati. Caka ga smrtna kazna. Pri raztelesenju umorjenega Kelkoviča se je ugotovilo, da je na krogla skozi glavo in je morna smrť takoj nastopila.

* Vselej nesrečne ljubezni je skočila te dni v Ptaju zasebna uradnica gđe P. v Dravo. V mrzli kopeli pa se je njen prevočre srce ohladilo in je začela milo klicati na pomoč. Iz neprijetnega položaja jo je rešil čuvaj, dobrji ljudej pa so jo osušili. Pred usodnim trenutkom je bil v kinu, nato pa je na v Dravo.

* Maščevanje in samomer z bombo. Na postaji Roždan pri Nišu je orožnik Vuk Vuković iz maščevalnosti smrtnoučvarno ranil komandanata postaje Vasilija Mihajlovića. Ker je uvidel, da mu ni mogoče pobegniti, je vzel francosko bombo in jo treščil na tla. Bomba je Vukovića popolnoma raztrgala.

* Se o sleparjih igralej. Pišejo nam: Kot dopolnilo k vašim vestom o sleparjih igrah na tri usparksne, vam še sporočamo, da so na isti način sleparili neznanici sleparji iz Hrvatske tudi v Metliku in okoliških gostilnih. Skoraj vsi sejtem so priklati v Metliko. Bill so enkrat že prijavljeni orožniki, a so pravočasno ubehali čez mejo na hrvatsko postajo Bubnjarci. Merodajni faktorji naj bi na vsak način posvetili več pažnjo tem sleparjem, posebno na sejske dneve, da ne bo naše ljudstvo po nepotrebnem oškodovano.

* Držen roparski napad. Kakor javljajo iz Zagreba, je bil na potu med Konjicino in Velikim Trgovščkom iz zasedo napaden trgovec Fran Kurešič ter smrtnovarno ranjen in opanan. Kurešič je ob sedmih zjutraj odšel z doma ter nosil seboj zaesek 10.850 dinarjev. Na nekem samotnem kraju sta nemadoma planila iz grmovja maskirana moža ter s pozivom »Stoj! Denar ali življenje!« napadla z nožem Kurešiča. Eden je potegnil tudi revolver ter iz neposredne bližine ustrelil na trgovca, ki je nezavesten obležal. Raz-

* Smrtna kesa. V Kovskem vrhu pri Poljanah je umrla dne 24. t. m. v visoki starosti 86 let ga. Marija Demšar, mati notarja g. Gregorja Demšarja, vira našna žena in skrbna gospodinja. Bodil ji blag spomin, žalujčim pa naše iskreno sožalje!

* Draštvo finančnih koncepcij uradnikov na Slovenskem ima svoj redni občni zbor dne 29. marca 1924. ob pol 20. uri v hotelu «Unions» v Ljubljani.

* Prvi hrvatski profesor na beograjski univerzi. Na beograjski univerzi se je prošlo nečelo vršilo nastopno predavanje profesorja za hrvatsko zgodovino doktor Viktorja Novaka. Predaval je o najstarejšem dalmatinskom rokopisu. Novimenovanega profesorja je predstavil dekan filozofske fakultete dr. Petković.

* Dan treznosti. V dneh od 7. do 18. aprila priredi jugoslovanska abstinenčna zveza po naši kraljevini velike antialkoholne manifestacije. V Sarajevu se bo ob tej priliki otvorila antialkoholna razstava.

* Novite iz Kranja. V Gorenji vasi je umrl v nedeljo Franc Sušnik, delavec v Majdičevem mlincu, vnet član Sokola. Začuša ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Žrtvovalnim igralcem in orkestru, ki je dosegel s prvo opereto na celjskem održujo lep gmočni in moralni uspeh. Pripravlja se Schillerjeva drama «Kovarstvo in ljubezen», na repertoarju je pa med drugim tudi opera «Pri treh ljudenkah».

* Opera «Hasanaginica». Dirigent Lujo Šafranek je napisal opero po Ogrizovičevi «Hasanaginici». Delo se uprizori v začetku meseca aprila na zagrebškem održujo.

* Večer slovenske glasbe v Zagrebu. Zagrebški akademski moški pevski zbor »Mladost« je priredil 25. t. m. zanimiv večer slovenske muzike. Izvajale so se skladbe Rusov: Tanjejeva, Sokolova in Rimskij-Korzkova; Čehov: Janačka, Foersterja, Novaka ter Jugoslovanov: Dobronića, Lajovića in Manojlovića. Zbore je naštudiral in vodil mladi komponist Jakov Gotovac.

* Beograjsko akademsko gledališče pride gostovati v Zagreb. Beograjsko Studio-gledališče, katerega tvorijo akademiki, pride koncem aprila na kratko gostovanje v Zagreb, kjer uprizori Donadiničeve »Gogoljevo smrt«, Mladenovičeve »Dado« ter eno dramo Leonida Andrejeva.

* Nedbalova petdesetletnica. Oskar Nedbal, ravnatelj slovenskega gledališča, ki se nahaja sedaj kot dirigent s češkoslovensko opero na turneji v inozemstvu, praznuje 25. t. m. petdesetletnico svojega rojstva.

bojnika sta mu vzela gotovino ter potem pobegnila. Kureščka so poznaje naši kmetje na potu. Prepeljan je bil v varadinski bolnico.

**UNDERWOOD FRANC BAR
LJUBLJANA, CANKAR, NAB. 5. Tel. 407**

Iz Ljubljane

* JNAD »Jedranc« priredi, danes v četrtek ob 20. v svoji čitalnici predavaњe dr. J. Bohinjca o začetki delavstva. Vabiljeni so tudi člani bratovških društev.

* J. a. d. »Triglav«. Danes ob 20. pri Novem svetu za vse člane obvezen sestanek. Pogovor radi proslove 50-letnega državnega obstoja.

* Predavanje v društvu »Soča«. V soboto, 29. t. m. ob pol 21. predava v salono pri »Levu« g. prof. Saša Šantl o grafični umetnosti. Vstop vsem prost.

* Kino »Matica« si je prekrel na Željo p. n. občinstva za nadalje same burke, eno ali veččasne, v katerih nastopajo svetovni komiki Lakat, Fatty, Chaplin, Fix, Fax i. dr. Starše opozarjam, da bodo predstave tudi za mladino primerne. Kdo se hoče pooldružiti, naj v nadalje posetja Kino »Matica«.

* Zdravstveno stanje v Ljubljani. Kako posnamejo iz uradnega zdravstvenega izkaza, se je prešli teden rodilo v Ljubljani 33 otrok (14 moških in 19 ženskih) spola, umrlo pa 9 moških in 12 ženskih, skupaj torej 21 oseb in sicer 6 oseb za jetiko, 1 za živiljenjsko slabostjo, 1 za skratico, 1 za srčno kapijo, 10 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov; 2 osebi sta izvršili samomor. Na nalezljivih boleznih je obolelo 7 oseb: 5 na davici, 1 na grizi in 1 na dušljivem kašlu.

* Umrli so v Ljubljani. Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledči smrtni služabi: Ciril Peklar, kočarjev sin, 9 mesecov. — Barbara Zupanc, gostacka, 65 let. — Fran Škof, delovodja tob. tovarne v p. gospodinj na posestnik, 73 let. — S. Amalija Vincencija Kocjančič, usmrtljena, 41 let. — Terezija Lušček, novorojeni hči policijskega agenta. — Fran Medvešček, posestnikov sin, 8 dni. — Martin Penčur, rudar, 42 let. — Marija Taneck, delavčeva žena, 33 let. — Ivana Rubič, služkinja, 30 let. — Marija Kramar, posestnikova hči, 19 let. — Katarina Dolenc, posrečkova vdova, 80 let. — Tome Blažanin, brivski pomočnik, 40 let. — Frančiška Možina, žena železniškega kurjača, 56 let. — Janka Wilfan, samostanska gojenka, odvetnikova hči, 15 let.

* Policijske prijave prestopkov. Od torka na sredo so bili prijavljeni policijski sledči slučaji: 3 tativne, 1 tepež, 5 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prestopek pasjega kontumaca, 1 prekoračenje policijske ure, 1 prestopek suma proti 1 neplačanu računu.

* Goljufivi tujci. Italijanska lesna tvrdka Molino in Mercerelli je imela v Ljubljani za svojega zastopnika nemškega državljanina Alberta Reiserja, ki je stanoval načadno na Gospodovški cesti št. 5. Pred nekaj dnevi je iz dozvoljenega nepojasnjenega vzroka nenadoma izginil. Sele sedaj se je izkazalo, da je ogoljuf svojo tvrdko za 38 tisoč lir in jo poobral potem v svojo rodno domovino Nemčijo.

* Nehvaležnost. Kroški pomočnik Miha Turnšek, stanovanec na Selu št. 24, je vzel nekega brezposelnega svojega tovariša iz usmiljenja na stanovanje za toliko časa, da dobi zopet delo. To njevo človekoljubno dejanje pa je ta gredo izrabila. Ko se je nameščil Turnšek zadnja dva dneva mudil zunaj Ljubljane in njegov prijatelj vloml v njegov kovček in mu odnesel vso obleko ter več parov čevljev v skupni vrednosti nekaj tisoč dinarjev, nato pa neznanom izginil.

* Tatvine. Iz skladischa mestnega stavbišča na Prulah so na praznik ponosni neznanimi tativi odnesli več desek. — Sofjer Ivanu Koprivniku je bila pred Ježišovo gostilno na Rudniku ukradena bela odeja, vredna 300 Din. — Ivan Brezovar, delavec pri tvrdki Dukič, si je v noči na sredo poželel srebrne ure. Vlomil je zato v delavsko barako v Bohoričevi ulici, kjer spoj njegovi znanci in si prisvojili vso sodelavca Milana Simčiča. Prišli pa so mu na sled ter je bil izročen sodišču.

* Iz Celja

* Elektrifikacija mesta Celje prav lepo napreduje. Vsa dela pri razširjenju omrežja bodo, kakor je pričakovati, začetkom maja že gotova in podvoden električni sila strankam na razpolago. Dravska divizijska oblast je pokazala mestni občini svojo izredno naklonjenost s tem, da je izposlovala v najkrajšem času pri vojnem ministrstvu dovozjenje za zgradbo transformatorske stanice na dvorišču Kralja Petra vojašnice. V nasprotnem slučaju bi jo morala mestna občina postaviti na Dečkovem trgu, kar bi pa zelo kazilo lepi prostor pred Narodnim domom.

* Akademična družina Balkan v Celju. Kakor smo že poročali, priredi akademična družina »Balkan« iz Zagreba na svoji turneji po Sloveniji dne 31. t. m. v Narodnem domu svoj vok

Iz življenja in sveta

Usoda Miramara

Trst, 23. marca.

Kdor nadaljuje pot iz Trsta preko Barkevli ob morski obali, dospe v podružnici ura do parka in gradiča Miramar, prekrasnega letovišča blvšega mehiškega cesarja Maksimilijana, ki je bil ustreljen v Queretaru. Gradč Miramar je nastal v letih 1854 — 1856 in sicer ga je zgradil arhitekt Karl Junker v normanskem slogu. Tu je 10 aprila 1864. avstrijski nadvojvoda sprejel mehiškega kralja, katero je pozneje plačal s svojo glavo.

Po Maksimiljanovi smrti je bil Miramar večinoma zapuščen. Od časa do časa so prihajali tja člani avstrijske vladarske hiše, kadar pa ni bilo nobenega takega gosta, sta bila park in gradč dostopna občinstvu, ki je posebno ob prazničnih dneh rado vrelo na sprehod v Miramar. V gradču samem je bilo dovolj znamenitosti, katere je bilo vredno ogledati. Med nje je v prvi vrsti spadalo stanovanje Maksimilijana in Charlotte, ki je vsled okrutne smrti svojega moža zblaznila in živi sedaj že zelo stara v nekem sanatoriju za umobolne. Tržaški izletniki so si kaj radi ogledovali spalnico nesrečne mehiškega kraljeve dvorce, sprejemnico in bogato knjižnico. V gradču je bilo nakopičeno pravcato bogastvo. Park je bil zelo razkošno urejen in služil občinstvu za prijetno počivališče.

Po vojni je prešel Miramar v last italijanskega erarija. Vlada je nastavila posebna upravitelja ter mu dala v posodo in oporo kakih dva deset služabnikov. Dolžnost teh je bila skrbeti za gradč in park, da ne bosta zanemarjena. Toda upravitelj je bil komoden človek in mu ni bilo mnogo maril za red. Najraji je polegal v postelji, kadar pa je zlezel na prosto, se ni skoraj nič zanimal za to, kaj počenja služilčad. Ni čuda, da je go spodarstvo v takih razmerah začelo propadati.

Oblastem so te reči kmalu prišle na uho in so odredile preiskavo, pri kateri je izkazalo, da je upravitelj res nemaren človek: mož je spal v Maksimiljanovi postelji in je uporabil vse predmete, ki imajo zgodovinsko vrednost. Mnogo reči je na ta način upropasti.

Svoj stan je opremil z dragocenimi predogami in sploh je ravnal z gradčem tako, kakor da je njegova last. Zato je proti možu sedaj uvedena preiskava radi skode, ki jo je napravil na premičnah in nepremičnah, katere so mu bile izročene v varstvo.

Amerika kupuje Evropo

Pariški «Journal des Débats» poroča o neki interesantni publikaciji ameriškega pisatelja Hervorda Pricea, v kateri imenovani pisek govori o znanstvenem, kulturnem, literarnem in umetnostnem napredku Amerike v zadnjih dva desetletja. Amerika, pravi Price, ki je pred dvema desetletjemata še precej v ozadju in katero je človeštvo poznalo samo po njenih tehničnih sredstvih in progresih, stopa danes na čelo kulturnega človečanstva. Tega dejstva se nikakor ne da užititi.

Vzrok vsemu temu je neizmerno bogastvo Amerike, ki je danes najboljša država na celi svetu. Če se obenesi prepoved zauživanja alkohola in v Američani izgube zmisel za opojne pijale, postane Amerika naravnost idealen svet, v katerem bo lahko vsak tovarniški delavec imel avtomobil in vsak farmer palačo. Nikomur ne bo treba zdihovati po letovišču, po zabavnih morskih vožnjah in po kapitalu v hranilnicah. Poglejmo samo, kako živijo Američani že dandanes. Najlepše slike, kipi, knjige, risbarije, umetnostni predmeti, starinske dragoceneosti, posebnosti, staro pohištvo, vse to se kakor na povelje seli iz Evrope v Ameriko in ne bo dolgo, ko bo Amerika čisto pojedla Evropo, t. j. pokupila vse kar je v Evropi vrednega.

Najboljši dokaz, da brez denarja ni kultura, je dejstvo, da so pred svetovno vojno bili na višku narodi, ki niso trpeli na pomanjkanju finančnih sredstev. Nemci, Anglozi in Skandinavci so imeli takorečko v zakupu vso tehniko in napredki. Danes je drugače. Tehnika se je razprostirala in slavi svoje triumfe v Ameriki, odkoder prihajajo najznamenitejša odkritja. To pa zato, ker ima Amerika najboljše laboratorije in ker plača znanstvenike delu pravimo.

Pisatelj prihaja do zaključka, da se bo pologoma vsa denarna, tehnična in kulturna prenosila na politično polje in tedaj se bo v Ameriki stvorilo novo rimske cesarstvo angleškega jezika, ki bo obsegalo največji del ljudskega rodu na zemlji.

črni sneg na Aljaški

Iz nekega kraja na Sibirskem Arhipelu sporočajo interesantno vest, da je na hribovitih krajih Aljaške sneg v zadnjih tednih nenašloma premenil barvo. Snežni kosmi niso bili več beli kakor navadno, temveč popolnoma črni.

Ljudje, ki so se za ta nenašlom in izredno zanimiv prirodni pojav zanimali, so se podali na gore, da se sami prepričajo o stvari. Ko so zagledali pred seboj črni polja, so v prvem trenotku misili, da so žrtve optične prevara. Napisali so prišli stvari na sled. Na stezo spoznanja jim je pomagal meteorološki urar v ameriškem mestu Los Angelos, ki je utemeljil svoja izvajanja v obširnem bulletingu.

Crn sneg, prav to poročilo, ni nekaj tako nenašljivega, kakor so običajno misili. Tudi po vršcih Severne Amerike se včasih vidi ta prikaz. Tekom zadnjih desetletij se je večkrat pripeklo, da so bili hribolazi presenečeni, ko so prišli v pokrajine, ki so pokrite s črnim snegom. Pojav je čisto narančen. V kraljestvu živali se nahaja na milijone in biljone majhnih drobnih črvičkov, ki so se nastanili v snegu. Teh drobnih živali je toliko, da jih nihče ne more prešteti. Videti jih je mogoče samo pod najprecnejšimi mikroskopom; kadar zrasajo, pa merijo nekatere do 2 cm. Te živalce žive samo po 24 ur. Kadar ogrejejo soljni žarki snežene poljane, tedaj lezejo ti črvički iz jajčnih lupin na dan in se zvijajo po snegu. Ko zaide solnce, pa se zakopljajo globoko pod sneženo skorjo, in sneg postane nenašloma zopet bel do sončnega vzhoda.

Tudi vprašanje, zakaj žive ti drobni stvari v snegu, je pojasnjeno. Strokovniki so dokazali, da se v snegu tamoznjih krajev nahajajo mikroskopično drobne alge, katere popolnoma zanesajo za prehrano opisanih črvičkov.

Tega alge uspevajo samo na Aljaški ter popolnoma pojasnjujejo problem »črnega snega«, ki se zdi na prvi pogled neverjetna izmišljotina.

Ljubljanski velesejem.
Senzacija! 1241/a
11. in 14. aprila Modna revija v operi.

posrečilo, da so to domnevo tudi znateno dokazali ter izračunal hitrost, s katero se fantastična daljava med ozvezjem ogromne Andromede in atmosfero naše Zemlje zmanjša vsako sekundo. Kar neizmerno velika pa se nam tudi dozdevna hitrost 30.000 kilometrov v sekundi, s katero se meglena kepa Andromede približuje našemu solnčnemu sistemu, ki je v primeri z nepojenljivimi distancami svetovia izven našega solnčnega sistema pravzaprav le polževa hitrost. Astronomi ne računajo hitrost planetov in trajanje kozmičnih dogodkov po miljih in kilometrih, marveč po svetlobnih letih. Svetlobno leto je ona neizmerna distanca, ki jo svetloba preleti v enem letu. Ker znača hitrost žarka, kakor znano, v eni sami sekundi 300.000 kilometrov, pač več milijonov kilometrov enega svetlobnega leta z mnogimi ničlami lahko zapišemo na košček papirja, nikdar pa z našo človeško fantazijo ne bomo zapadli neskončnost te daljave.

Hitrost meglene kepe Andromede znaša komaj eno tisočinko svetlobne sekunde, kakor so to soglasno ugotovila spektroskopična raziskavanja Italijanskih in ameriških astronomov. Zaenkrat se torej ni bilo, da bi orjaška Andromeda zadebla v naš solnčni sistem, ker je kepa Andromede oddaljena od naše Zemlje 32.000 svetlobnih let. Svetlobni žark, ki z Andromedo prihaja sedaj v teleskop astronomov, se je utrnil z Andromedo pred 32 tisoč leti, torej v dobi, ko so bili mamuti morebiti edina živa bitja na Zemlji.

Minilo bo torej v najslabšem slučaju več milijonov let do one katastrofe, ko utegne Andromeda zadebi ob naš solnčni sistem ter ga uniči.

Ljubljanski velesejem.
Senzacija! 1241/a
11. in 14. aprila Modna revija v operi.

X Dražba pohištva blvšega nemškega kronprinca. Prošli teden se je vršila v Wieringenu na Holandskem javna dražba pohištva in drobnarji nemškega kronprinca, ki jih je ta pustil na svetlo prejšnjem bivališču in jih več prodati. Interesentov se je javilo izredno malo in celokupna kronprinčeva ostanina se je prodala za tisoč holandskih goldinarjev. Srebrni doz s cesarsko korno in kronprinčevim monogramom baje sploh ni hotel nihče kupiti.

X Mikado zblaznil. Nedavno se je poročalo, da leži mikado, blvši japonski cesar, na smrtni postelji in da je vsak čas pričakovati njegovega konca. Sedaj pa doznavajo ameriški listi, da je mikado, ki je že več časa duševno bolan, popolnoma zblaznil.

X Kako je Churchill sprejel vesti o svojem volilinem porazu. Angleški politik Winston Churchill je kakor zna, pri zadnjih naknadnih volitvah v angleški parlament predpadel. Vest o porazu mu je prišla docela nepriljubljeno. Do zadnjega trenotka je namreč upal na svojo zmago. Ko je prejel vest, da je predpadel, je prebledel, se zamajal in začel prepaden buljiti predse. Nato si je začel grizti ustnice in ko se je s težavo zbral, se je odpeljal domov lečiti težki udarec. Churchillova žena pa je doznavala o moževem porazu na volišču, kjer je bruhičila v krčevit plič. Manjkal je malo, da se ni onesvestila. Nato so jo znanici spremili v stanovanje.

X Žene kot veroučitelice na Češkoslovaškem. Pravkar se je ženam v češkoslovaški republiki odprlo novo pojev javnega udejstvovanja. V Krajevem Gradišču je bila nameščena radi posamežnikov veroučiteljev neka ženska za katehet. Seveda je pred tem napravila pred konzistorijem predpisano skušnjo. Nato je dobila službo, in pravijo, da se v njej izredno dobro obnaša.

X Vladar, ki živi od razprodaje svojih dragocenosti. V milanskem listu «Corriera della Sera» opisuje nekdo nenašlomo življenje blvšega cesarja Sisilijana modernim astronomom pa se je

rangtonga, katerega so Kitajci vrgli s presto. Blvši vladar ne dobiva nobene pokojnino. Vlada mu je priznala samo njegov blvši cesarski dvor. V dvoru se nahaja toliko dragocenih predmetov, da izgleda kot pravi muzej. Dragocenosti, katero so tekem dolgh stoletij nabrali kitajski cesarji, so preše v last Strangtona, ki je sedaj prisel na svoje vrste idejo. Začel je prodajati ostalino svojih prednikov, ker drugače ne zmore stroškov, katera ima s svojim razkošnim življenjem. Blvšega vladarja pa je posnelo tudi lepo število evnihu, ki sta mujo ž nuj pod isto streho. Sirangtong je radi tega odredil preiskavo, toda še isto noč je v najbogatejšem delu palace nastal ogenj, ki je upečil velik del imetja blvšega vladarja.

X Revizija procesa Hanika? Iz Brna prihaja poročilo, da je Hilda Hanika, ki je bila radi umora svojega moža kapetana Hanika obojena na smrt, predložila preiskovalnim oblastim novo pismo priznanje, v katerem izjavlja, da je ona sama zakrivila, zamislila in izvedla umor svojega moža in da je Jan

Vesely nedolžen. Listi pišejo, da vsled te izjave ni izključena revizija procesa. **X Najenergičnejša ženska na svetu umrla.** V Londonu je te dni umrla 89 let starica gospa Selfridge, ki je vzhajala za svojega življenja za najenergičnejšo žensko na svetu. Stala je na čelu veletvrdke Gordon Selfridge in je traktat podvzela potovanje okoli sveta ne da bi se bala največjih opasnosti, ki so ji pretile. Pred dvema letoma si je vblila v glavo, da hoče leteti z aeroplantom na Svedsko. To je tudi izvedla. Še lani je odpotovala v Newyork, od koder je z avtomobilom nadaljevala pot v San Francisco. Kmalu po tem potovanju je zbolela. V bolnišnici je bila in bolji propadla, dokler ni prišla telesno na ničlo. Duševno pa je do zadnjega trenutka ostala čila in zdrava in že pol ure pred svojo smrtno je imela toliko poguma, ter naročila vozni listek za pot iz Londona v Newyork, odkoder je trmasto hotela premeriti pot od Atlantika do Pacifika z avtomobilom. Smrt pa ji je prekrizala ta račun.

Domače ognjišče

Snažnost v kuhinji

Kuhinja ob različnem dnevнем času je zrealo, ki odsevajo iz njega vse vrlino in vse slabe lastnosti kuharice.

Velike važnosti so v kuhinji voda, milo, brisača ter razne kuhinjske cunje. Pravilne uporabe teh kuhinjskih pripomočkov ni nikdar mogoče dovolj toplo priporočati služkinjam. Posebno jih je treba strogo navajati, da natančno ločijo brisače za roke od cunj za kozarec, za posodo, za lonec itd. Vsaka cunja ima svojo in le eno uporabo.

Preden začneš kuhati se vsakokrat umišljaj ter si predpasiš čedem predpasnik. Ako hočeš delati testo, se iznova umišljaj gorko vodo, milom in ščetko. Delaj kolikor možno malo z rokami, pomagaj si povsod z viličnimi ali žlico.

Bodi čista v natančni ter ravnej tak, da bo vsaka jed snažna in okusna. Ni dovolj, da potakneš kako stvar samo v vodo in jo vržeš nato v lonec; pregledati moraš dobro, ali je čedna in ali se je kaj ne drži. Sicer je res, da beremo v novejšem času po vseh mesnicah napise: »Meso otipavati je strogo prepovedano«, toda niti kupovalke niti mesarji se ne brigajo dovolj za ta ukaz tržnega nadzorstva. Pravijo, da izgubi meso nekaj svojih hraničnih snovi, ako ga peremo, toda raje imam nekoliko slabšo juho ter dobro operem meso, ko vidim, koliko rok ga pretiplje in koliko muh ga obleže. Prav posebno je treba umiti v gorki vodi in s čisto cunjo prekajeno meso.

Tudi vsako sadje operem ali vsaj dobro obrišem, preden ga dam uživati družini. Koliko služkinji, pa tudi gospodinji in otrok brezkrivo je na trgu sadje, vso umazano in nečedno. Ne pomislijo, koliko je lahko na sadju prahu, blata, črvčkov. Kmetice ga imajo čestotrat pokritega z umazanimi cunjami, mede ga v nesnažnih posteljah ali pod streho in v kleti, kjer skačejo podgane, miši in mačke. Tudi potuje to sadje skozi miskatero roko, preden pride na trg. Prav mogoče je, da so imeli lastniki teh rok kako nalezljive bolezni ali pa so bili zelo umazani. Zato je toplo priporočati, da se vsako sadje opere in zbrisne, preden ga uživamo.

Istotako operem krompir, preden ga lupim. Seveda je treba olupljeni krompir iznova oprati. Če kuham krompir v obličah, peso ali zeleno, operem vse pravilno in izrežem ogledana mesta. Prav tako spiram tudi fižol, grah, lečo, ječprendek, kašo, riž i. dr. Vse to se mora prej tudi se skrbno izbrati, ker je vmes čestotrat dosti smetja.

Posebno previden mora biti človek pri zelenjenju. Vsak list je treba pregledati zase, ali ni kaj kakse gosenice ali polža, ki bi zagnusil jed vsej družini. Tu ni kuharica nikdar dovolj vestna, natančna in čista.

Poleg čistosti mora gospodinju tudi gledati na zunanjost obliko jed ter na

oblakil, ki jih ne namerava več nositi, ne premestavaj po stanovanju seminj. Preglej takoj vsak del posebej in premisli dobro, čemu bi ga še mogla porabiti. Ali merda za oblekico, krilce, predpasnik otroka, ali za kak jočip, za copate ali za krpo za prah? — Vsekakor razpravljaj nerabno obliko takoj, osnajali ali operi in zlikaj še porabljive dele in jih spravi. V madežasto obliko pridejo molji in sklestijo. Tudi deli takih oblik v stanovanju napotje; samo pravne in lepo zganjene koste pa lahko spravi na majhen prostorček, kjer jih imaš takoj in vsak hip na razpolago.

Obleko, ki jo hočeš dati barvati, očedi skrbno madežev, ker se časoma tudi preko barve zoperi pokažejo. Slabega in ponosenega blaga ne dajaj v barvo, ker se barva slabega blaga zadosno ne prime in ga tudi razje. Troški se torej ne izplačajo. Misliš treba tudi na to, da se blago v barvi vedno vskoči. Najboljša barva je črna, rjava in temnomodra; svetlo barvano blago pa hitro oblič.

Vse ostanke blaga, gumbe, trakovje, sukanec, svilo, šivanke imej na določenem mestu, da najdeš hitro vse, kar potrebuješ, ker čas je zlat.

Rmenkasto perilo, ki je ležalo dolgo časa v omari, obeliš takole: Pusti spikno mleko več dni stati, da se popolnoma skisca, potem namakaj v tem mleku perilo pol dne. Izmenjaj ga najprej v spinjenem mleku, potem v mlaci mlinci in končno ga izplakni v tekoči vodi in ga razobesi. Ako perilo je ni popolnoma belo, ponovi ravnjanje. — Poleti tudi lahko beliš perilo na solnču prav tako kakor platno. Pozimi pa ga razgrni po snegu, kadar sijo solnce nanj. Sneg in solnce ga obelita. Ako nima

Gospodarstvo

Naš izvoz v januarju

Kljub sem in tja pesimističnim glasovom se naš izvoz odločno povojino razvija. Statistika generalne direkcije t. l. izkazuje za mesec januar t. l. izvoz 220.110 ton blaga v skupni vrednosti 668 milijonov 989.032 Din napram 186.924 ton v vrednosti 396.752.120 Din v istem času leta 1923.

To pomeni napredok napram januarju leta 1923. za znatno količino 33.186 ton. Napredok po vrednosti pa znaša celo 272.236.912 Din.

Iz nastopnega pregleda je razvidno, kateri so bili najvažnejši izvozni predmeti v januarju t. l. (v milijonih Din):

Blago	Vrednost	Količina
gradbeni les	115.5	ton 63.502
goveda	76.6	ton 16.937
sveže meso	62.7	ton 2.224
suhe češljje	60.2	ton 6.976
jajca	42.8	ton 790
svinje	28.5	ton 8.529
turščica	24.0	ton 8.130
mescni izdelki	22.0	ton 491
sir kaškevalj	17.4	ton 478
izkopine in rude	16.6	ton 48.577
konji	15.1	kom 3.752
cement	13.7	ton 18.829
drva za kurjavo	9.2	ton 26.112
svinec	8.8	ton 790
hmelj	7.5	ton 83
fižol	6.0	ton 799
drobnica	5.7	kom 22.981
žezezo	5.5	ton 497
kalcijev cianamid	5.2	ton 2.426
predivo	4.8	ton 241
zdrav. zelišča	4.8	ton 191
pšenica	4.0	ton 1.025
kože jagnj. i jarče	3.6	ton 65
ekstrakti za kože	3.5	ton 763
pšenična moka	3.4	ton 727

Ostatno odpade na manjše postavke. Značilno je, da je izvoz pšenice in moke tako majhen in da tudi izvoz turščice ni velik. Krive so najbrž naše previsoke cene. Najvažnejša naša izvozna predmeta sta tudi v januarju les in živila. — Uvoznih podatkov za mesec januar še ni. Bilo bi pa želeti, da se tudi pri nas kakor v mnogih drugih državah obenem z izvoznim objavljujo tudi uvozni podatki.

Glavna skupščina Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu

Dne 20. t. m. se je vršila pod predsedanjem družinega predsednika g. Milana barona Turkovića 55. redna glavna skupščina delničarjev Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu v zavodovih prostorih.

Iz predloženega izvestja ravnateljstva izhaja, da se je poslovanje v problem poslovnem letu kljub težkemu položaju na denarnem tržišču zaključilo z zelo povoljnim uspehom. Zavod je bil v stanu, da je stavil mnogobrojnim podjetjem svojega velikega koncerna ter afiliiranim bankam na razpolaganje potrebna sredstva.

Izvršujoč deloma zaključek izredne glavne skupščine, ki se je vršila 6. decembra 1923., je ravnateljstvo že v decembra lanskega leta izvedlo povisjanje delniške glavnice od 100.000.000 na 140.000.000 Din, izdavši 400.000 komadov novih delnic po 100 Din nominalne. Po izvedbi tega povisjanja so znašala lastna sredstva banke dne 31. decembra 1923. 140.000.000 Din delniške glavnice in 42.036.861.50 Din rezerv.

Cisti dobitek v znesku 20.578.410.80 Din se porazdelil takole: 15.000.000 Din v Ime 15 odstotne dividende (to je 15 Din na delnico), 620.000 Din v redni rezervni fond, 750.000 Din v izredni rezervni fond, 500.000 Din v dnevne rezerve, 500.000 Din za pokojninski sklad, 250.000 Din za fond Frana Sverljuge in 250.000 Din v dobrodelne svrhe.

Na novi račun za L. 1924. se prenese 1.976.655.50 Din. Kupon št. 30 s 15 Din se je pričel izplačevati 24. t. m.

Glavna skupščina, kateri je prisostvovalo 72 delničarjev deloma osebno deloma zastopanih, ki so skupno zastopali 947.835 delnic s 94.784 glasovi, je soglasno sprejela na znanje poročilo ravnateljstva in nadzornega odbora. V ravnateljstvo so ponovno izvoljeni gg.: Žiga Stern, Milan Weiss de Polna in Guido Pontratz.

Po glavni skupščini se je vršila seja ravnateljstva, na kateri se je ravnateljstvo konstituiralo ter ponovno izvolilo za svojega predsednika g. Milana barona Turkovića, a za podpredsednika g. dr. Stanka Sverljuga, glavnega ravnatelja zavoda.

Tržna poročila

Novosadska blagovna botra (26. t. m.) Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 322 do 330. Turščica: baška, za promptno do bavo, 60 wagonov 237 do 242; za maj, junij 250. Moka: baza «0», 10 wagonov 515 do 525; «0», 510 do 516; «2», 450 do 456; «5», 390 do 396; «7», 240 do 280. Fižol: baški, 725 do 730. Otrobi: 210 do 215. Tendence slabia.

Zagrebški tedenski sejem (26. t. m.) Na sejem je bilo pripeljano izredno mnogo sena, dočim je dogon živine bil nasprotno slabši. Precej je bilo telet in svinj. Izvoz živine — razen malenkosti v Avstrijo — je popolnoma zastal in je onaža v vseh cenah na našem tržišču.

priljčno nazadovanje, kar pospešuje tudi potreba denarja za pomladne posevke. Za kg žive teže notirajo danes: biki 12.5 do 13, bosanski čokli 8 do 10, krave do mača I. 12.5 do 13.5, II. 12 do 12.5, III. 9 do 10, bosanske krave III. 9 do 9.5, juncs domači I. 12.5 do 13.5, II. 12 do 13, bosanske 10 do 12, junci domači I. 13.5 do 14, II. 13 do 13.5, bosanski 11 do 12, teleta I. 14 do 17, voli domači I. 13.75 do 14.75, II. 13 do 14.5, III. 11.5 do 12, bosanski I. 13 do 13.5, II. 11 do 12.5, II. 10 do 11, svinje mršave in frislingi 20 do 22.5, pitane 22.5 do 23.5 Din. Krma: destela običajna 145 do 175, seno neprešano boljše 100 do 120, slabše 75 do 100, slama 100, slabša 75 Din za 100 kg. Konji za komad: težki do 12.500, kmetijski 6250 do 7500, srednji 5000 do 6250, jedini 8000 do 10.000 Din. Konji za klanje so se tržili po 3 do 4.5 Din za kg žive teže.

Dunajski svinski sejem (26. t. m.) — Dogon 2960 komadov; od tega 486 jugoslovanskih. Notirajo za kg žive teže v tisočih a.k.: svinje debele 22 do 22.5, mesnate 23 do 25.5. Debele svinje so napram prošlemu tednu padle v cenah za 50 a.k. pri kg, dočim so mesnate ostale nesprenjemene.

Tržišče z umetnimi gnojili (26. t. m.) — Nastop ugodnejšega vremena je povzročil živahn poslovanje. Mnogo se povprašuje po superfosfatu. Precejšnje zmanjšanje vlada tudi za kalijev sol. Zaradi pomanjkanja drugih duškovih gnojil se v zadnjem času povprašuje tudi več po apnenem dušku. Posedno zanimanje vlada za čilski soliter, toda sedaj ni blaga na skladničih. Cene: superfosfat, 16-odstotni, 130 do 135; kalijev sol 150 do 155; apneni dušik 320 do 330; 12 do 15-odstotni kajnit 70 do 75; 17 do 18-odstotni Thomasova žlindra 160 do 170 dinarjev.

Tržišče z vinogradniškimi potrebščinami (26. t. m.) Nekaj večje zanimanje vlada za modro galico. Radi krize vinarstva se malo kupuje. Cene zadnjih dni: modra galica 10 do 11; žveplo 3.25 do 4.50; natriven triosulfat 7; galun 5.50 do 6; rafija 10.50 do 11 Din.

Kupčlja s krompirjem. Dosedaj že nekaj tednov učvrščene cene krompirja so pričele v zadnjem času občutno nazadovati. Vzrok temu je deloma konkurenca Madžarske na zunanjih trgih, ponavajte pa južno vreme, ki sedaj omogoča dovoz blaga na razne postajališča, kar je bilo doslej zaradi obilice snega skoraj neizvedljivo. Slovenske gorice, Prekmurje, osobito pa Hrvatska, koder prenima krompir v jamah na prostem, bodo sedaj v stanu docela kriti povpraševanje po blagu. Tržna cena krompirja je v Celju, Mariboru in Ptiju povprečno 1 dinar 25 za kg na drobno.

Sladkorne produkcije v naši državi. Sladkorne tvornice v naši državi so sklenele letos mnogo več pogodb za dohovo sladkorne pese nego katerokoli leta po rojini. Pogodbe se nanašajo na okrog 60 tisoč oralov. Ako se bo vse to zemljidejje res nasadilo s peso, je računati za prihodnjo kampanjo, ako bo letina vsaj prilična, na okrog 6000 do 7000 wagonov sladkorja, ki popolnoma zadostujejo za vso potrebo države.

Sladkorne produkcije v naši državi. Sladkorne tvornice v naši državi so sklenele letos mnogo več pogodb za dohovo sladkorne pese nego katerokoli leta po rojini. Pogodbe se nanašajo na okrog 60 tisoč oralov. Ako se bo vse to zemljidejje res nasadilo s peso, je računati za prihodnjo kampanjo, ako bo letina vsaj prilična, na okrog 6000 do 7000 wagonov sladkorja, ki popolnoma zadostujejo za vso potrebo države.

Pivovarska kriza. Kakor je znano je minula svetovna hmeljaka letina slabši in posebno v Češkoslovaški in Nemčiji. Zaradi pomanjkanja hmeljev se nahaja letos pivovarska industrija v mnogih državah v prav kritičnem stanju. Povpraševanje po hmelju je po celem svetu zelo veliko, le žal, da so nerazprodane zaloge minimalne. Zato tudi cene močno naraščajo in bodo gotovo še precejšnje v bodoči hmeljski sezoni. Za hmeljarje so letos torek zopet ugodni izgledi.

Dobave in oddaje. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje oferljivo licitacijo na 5. aprila za dohovo 60.000 kg snažilne jute (jatinih nit). Pogoji so dobe pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gospodarska cesta, vsak delavnik od 10. do 12. ure. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 16. aprila oferljiva licitacija glede oddaje barvanja železne konstrukcije mostu preko Tise pri Senti. Natančnejše se izve v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Vprašanje stabilizacije francoškega franka. Iz Pariza poročajo: Merodajni faktorji so pripravljeni na novo ofenzivo špekulacije proti franku ter so podvzete potrebne varnostne mere. Pomoč Anglije in Amerike bo pomagala obnoviti frank, zlasti še, ker se je zaupanje francoškega prebivalstva v domačo valuto zopet okreplilo. Zadnji hitri porast franka je na pariških borsah izrazil precejšnjo paniko.

Ameriški tekleni trust. Iz Newyorka poročajo: Letno poročilo United Steel Company izkazuje 108.75 milijona čistega dobička.

Uveljavljanje madžarske hranilne krone v gospodarskem življenju. Madžarsko gospodarstvo se prilaguje precej nagnu na pred kratkim uvedeno novo ramensko valuto, hranilno kruno. Ne samo Notni zavod nega tudi banke pričenjajo zaračunavati kredite in posojila v hranilnih kronah. Banka Lloyd je izdala celo blagajniške liste, glaseče se na hranilne krone. Na teh se zaključuje že kupčlje za dohovo volne za naslednjo

kampanjo v hranilnih kronah. Med mnogimi delodajalci in delojemalcji se vrše že pogajanja glede določitve mezd v hranilnih kronah.

Albanske finance. Od zvezne narodov dodeljeni finančni konzulent pri albanski vladi, Nizožemec I. D. Hunger, je odpotoval. V zadnjem poročilu Zvezne narodov je predlagal vrsto ukrepov, ki pridejo v poštev za našo olimpijsko reprezentanco, sklenili naprositi vojno ministrstvo, da pokliče vse one igralce, ki so vojaki, na orožno vojno v Zagreb. Vojni minister je, kakor javlja zagrebške »Novosti«, upošteval to prošlo.

Priprave naših nogometnega za olimpijado. Kakor znano je JNS, da smo goči skupni trening onih nogometnega poduzeva, ki pridejo v poštev za našo olimpijsko reprezentanco, sklenili naprositi vojno ministrstvo, da pokliče vse one igralce, ki so vojaki, na orožno vojno v Zagreb. Vojni minister je, kakor javlja zagrebške »Novosti«, upošteval to prošlo. — Igraci-vojaki bodo pozvani 10. aprila na orožno vojno v Zagreb in jim bo dovoljeno, da se smejno redno udeleževati treninga. Za nogometni trening pridejo v poštev nastopni igralci: Beograd: Jovanović, Luburić, Petković, Marković in Martić; Subotica: Šlezak, Kujundžić; Split: Rodin, Ljubljana: L. Zupančić in Vlčmajer; Zagreb: Vrdulja, Friedrich, Dasović, Urbancić, Pažur I., Cindrić, Rupec, Vragović, Pažur II., Babić, Pavleković, Perška, Sarajevski in osječki poduzevci se nista javila svojih igralcev. Izgleda, da je državna subvencija zagotovljena. Tudi dvojni zbor klubov, na katerem je bil izvoljen sledeni novi odbor: Predsednik g. A. Svetić, podpredsednik g. Leo Kranec, tajnik in blagajnik g. St. Čuk, kot odborniki in namestniki pa gg. Arhar, Plevej Fr. in Kosmač. Preglednika računov gg. Glavač in Karlož. Igralni večeri se vrše kakor dosedaj vsaki torek v restavraciji g. Stepicu.

napade in je znal svojo pozicijo taka konsolidirati, da je moral dr. Lasker po skoro skupno 12 ur trajajočem boju pri voliti v remis. Partija je imela 108 teze, s čemer je bil nedvomno dosežen rekord, ker na dosedanjih turnirjih ni bila dosežena takoj visoka številka.

Po rešitvi teh viščnih partij se nahaja sedaj nič manj kakor širje mojstir z enakim stevilkom točk na prvem mestu in je stanje po 6. kolu sledenje: Aljehin Rogoljubov, dr. Lasker in Tartakow, po 3 in pol, Capablanca in Reti po 2, Maroczy 2 in pol, Yates, Janowski in Edward Lasker po 2, Marshall 1 in pol.

Iz šahovskega življenja v Šiški, v pravkar v Šiški zaključenem turnirju Šiškega Šahovskega kluba je izšel kot prvak kluba za tekoče leto gosp. Franc Plevej.

Ostali dve za turnir določeni na-

gradi sta si priborila gg. Glavač in Čuk Stane.

— Dne 20. marca se je vršil 4

redni občini zbor klubov, na katerem je

bil izvoljen sledeni novi odbor: Predsednik

g. A. Svetić, podpredsednik g. Leo

Kranec, tajnik in blagajnik g. St. Čuk,

kot odborniki in namestniki pa gg. Ar-

Knjige o politiki

Drama (Maribor):

Naša zemlja v nemški pesmi

V založbi Parcus in Co. v Monakovem je leta 1923. izšla pesniška zbirka z naslovom: «Die Steiermark. Eine Dichtung von Margarete Weinhandl.» Knjižica je nekak pesniški potopis, ciklus višov in razmisljanj, ki jih je pisateljici zbulilo bivanje v raznih pokrajinali bivši Stajerske. Pesmi so razvrščene tako, da tvojijo nekako celoto (eine Dichtung!): posuca začenja z motivi iz severnega dela dežele (Maria-Zell), opeva prirodno lepoto Gornje Stajerske, gozdove, soteske, hudovalne, reke, planine ..., poroma nato proti jugu, se ustavi in pomudi v glavnem mestu Gradcu, napravi od tam izet na vzhodni, istotako v zapadni del dežele, konča pa svoje potovanje z motivi iz »južnostajerske pokrajine«. Kjer podaja gole, čiste impresije, je njena pesem »večna in nazorna; večinoma pa dostavlja svojim višov razne reminiscence, deloma iz zgodovinske, deloma iz svoje lastne preteklosti (najraži v - stancati) in na takih mestih postaja njena pesem epigonsko gostobesedna in neplastična. Verz je veskoči gladek, pesniški izraz kaže Liliencronovo šolo. Značilno je mesto na str. 55., kjer pesnica kot najbolj srodnice »iz dežele duhov« navaja razen Liliencrona že Gottfrieda Kellerja (»Der grüne Heinrich«), Stifterja (»Der Nachsommer«) in Goetheja. Da ji je v risanju blagočitja bliž razen Stifterja učitelj tudi Mörckie (»Der alte Turnhahn«), o tem priča pesem »Weingartnacht« na str. 70. Posamezna mesta v zadnjem delu zbirke pa se ponekod naravnost glasijo kakor prepevi iz Bartscha.

Nas zanima predvsem ta zadnji del, ki vori V. poglavje knjižice (str. 64. do 91.) in ima naslov »Südsteirisches Land«. To je visoka pesem lepotam in poeziji naše zemelje, posebno naših vinskih goric. Skripta in tiba je ta lepota kakor cvet vinske

trte tudi žudovita. Tu je konec vsakega potovanja, tu začadi svojo palico v rumenu vinorodna tla, ustavi se in uživali! Kje je svet tako jasno svetil in širok? Kje imajo veter in solnce, mesec in zvezde, reka in gricjevje tak blažen čas, kakor da se jim ne mudi nikamor, kakor da ni zanje ne doljava no bližine, ne preteklosi ne bodočnosti, le mirna večnost, vseobsegajoča brezkončnost? V ta osnovni motiv, v to brezkončnost in brezmejnost naša pokrajina, povzelo pač je Barishevih delih, pa vpletje pesniča ljubke, idilne podrobnosti. Koliko raznolikih lepot med temi gridi, ravidez tako podobnimi drug drugemu, skoč jih pogledaš z ljubčim očesom! Tu črešnja, v jeseni vse rdeča kakor v plamenih, tam plaz, komaj napol zarasel s travo, na vrhu sunčuje topol, na potetu med orhi in jublami bela hiša, med smrekami temen lomun, na strmem robu znamenje z Matijo Božjo. »Od Boga ljubljena dežela!« In povsod samo sonce. Ali je čudno, da se v tej solnični pokrajini živovali nekoč Mitri?

In sledi vse te lepote rdeči viničarji: bela, gospošča, kakor si jo je posavil medben. Ah, kako slasi, poromat ven v to tiko založite! Večer je Že, ko te veda pot mimo živil ince, mimo pokošenih travnikov, kjer vse diši po senu; vintčarke, ki so obračale čez dan, počivajo sedaj ob bukovju in pojo zateglo, emakomerino; njihove bele rute se bleže skoči mrok. V travi pa se oglaša črteček s svojo elegično pesmijo ... In ko se ponoti zbuli v viničariji, začenja udariti klopota, ki se je »zdramil nekoje v daljavi — in že mu v bližini nekje odgovarja drugi, zbuljen od njega, udari dvakrat, trikrat — in zopet zaspri. In meščina napol vso sobo, tiplo po mizi, po stolih, po omari, po slikah na steni, po kupu jabolk v kotu na tleh — in se zopet uspava.

Tam v ozadju pa se dviga Pohorje; temni so njegovi gozdovi, temna jezera, ali v tia mračni molki so raztresene prisajne naselbine, s polji, nasadi, belimi domovi. In ustaviš se ob turščinem po-

luju in poslušaš skrivenostni šumot vetrov v zelenih peresih. Drugič pa se napotis skozi široka borovja po naših ravninah in zdi se ti, dā bi šel in šel — jezdil kakor Parzival — in ne bi prišel do konca. In vrneš se zopet v starodavno, sanjajoče mesto ob Dravi, v Maribor — na naslado ti je pogled, kamorkoli ga obrneš: na strme, križajoče, gnetoče se strehe starega mesta, na kupo čresa ob reki, kjer usnjarji strojijo kože, na splave, ki tiso plovejo mimo v solnični potleti dan ali pa leže prsljenjani k bregu v pristanišču. Kaki pestri, slikoviti prizori!

Ali čuj, kaj je to? Z vinskih gricjev, segajočih prav dolj do mesta, je udaril klopote. Udaril je in zopet umoknil. Soparna tijha leži nad vso pokrajino, daleč spodaj na Hrvatskem, izza Ivančice pa se je vzdignil oblak in raste in se bliža. In srebrnove peroti klopotov postajajo nemirne, vzretpetavajo v prvi zapi. Oblak pa se nenašoma vzpone v nebo kakor velikanski helec, preko gor se dvigne vihar — in divje zapojo klopoti od vseh strani, majhni, veliki, zvonki, zamolki, volto hobeči, rezko klepetajoči — bližu in daleč. In vihar jem ne da oddih, meče in goni jih sem terja v zimednih krogih, žvižga ob drogih, z urnimi prati prečira kijo-zaklopke kakor zbesnel, razposajen muzikant. Ti pa poslušaš, poslušaš ...

To je v glavnih obrisih naša spodnjestajerska pokrajina, kakor jo riše nemška pesnica: sladko-otočna pesem — pesem, uglašena v simfonijo večnosti in nekončnosti. Tako jo je prvi videl in občutil Bartsch, tako jo — pač deloma pod njegovim vplivom — vidi in občuti tudi Margarete Weinhandl. In kakor je Bartsch ob proslavo naše zemelje postavjal tožbo o »nemški boli« ter tako načrtuje poezijo pomešal s političnim programom, tako je tudi naša pesnica dvačrat udarila ob politično struno. Hodeč po Gradcu, se zataplja v preteklost, ko se je mesto junaško branilo pred Turki in Francozi, in nehote se ji vrino misel na sedanost. Na obzidju »Schlossberg« grozi bronast lev, kakor pripravljen na skok in sveta bol mu plamt v srdito temnem očesu. Ne povzročajo mu je več Turki in Francozi, sedaj mu jo povzroča nekdo drugi, »ki se šopiri s svojo močjo.«

»Wo südlich Berge fern in Dunst entrücken,
Da schlug man unser Steierland in Stückchen. (42)

V Mariboru pa razmišlja pesnica, sto-

ječ pred rotovžem, o starem mestnem

grbu:

»... drei eckige Türme in dem

Schilde
Wie ein Bund, der sich zum Trutz verschwör,
Wie ein quaderfest gefügter Glaube,
Doch was stürzt da — eine tote Taube? —
Nieder in der Türme MauerRing?
Oder ist's ein Falk, der kämpfend unterging?
Oder meuchlings einen Pfeil empfing? —
Steht, ihr Türme, steh, du deutscher Glaube!
Und lebendig steigt der Vogel aus dem Staube.« (81)

* * *

Tako je zbirka za nas v dvojem oziru zanimiva in poučna: kaže nam bogastvo naše zemelje, ki jo sami vse premalo enimo, priča pa obenem, kako Nemci nikakor še niso nehalo misliti na to zemljo, hrepneti po njej in nanjo — upati.

Napredovanje rezervnih oficirjev

PRI ARTILJERIJI

Za rezervne kapetane I. razreda rezervni kapetani II. razreda:

Dr. Rudolf Steinmetz - Sorodolski, dr. Ovidon Srebre, Artur Wurzbach - Tannenberg, Milan Lenarčič, Jona Del-Cot, dr. Mate Zorjan, Josip Pirnat, Janko Leskovsek, Ivan Skarja, dr. Ignacij Rutar, Janko Juvanc, Peter Biber, Josip Dolenc.

Za rezervne kapetane II. razreda rezervni poročniki:

Josip Gaberšček, St. Oražen, Adolf Košak, Janko Mačkovšek, Vladimir Sterk, Gabriel Majcen, Ciril Juvan, Pavel Krulej, Anton Trop, Janko Grahov, Josip Teršar, Ivo Koprišek, St. Peruci, Teodor Košček, Edvard Premek, Ciril Pire, Ivan Vurnik, Franc Miklavčec, Viktor Turnšek, Janko Kukovec, Franc Vesek, Vladislav Bevec, Albin Pitamic.

* Za rezervne kapetane II. razreda so bili imenovani še gg.:

Dr. Joža Bohinjec, Andrej Likar, Alojzij Komac, Anton Hladnik, Julij Uršič, Ivan Slavec, Anton Zdolšek, Andrej Vizjak, Peter Erzin, Alojzij Skrinja, Josip Cobal, Janko Jarc, Rudolf Dobovšek, Emli Skrbinšček, Fran Švajgar, dr. Rudolf Sajovic — vsi v pehoti.

Naročajte dnevnik „Jutro“!

V nobeni knjižnici ne sme manjkati

Cankarjev zbornik

Uredil dr. J. Glonar

Vez. 27 Din, broš. 20 Din, post. 1.50 Din

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Kovinaste smeti

(Bodenkreis) in členjeni opnik, sprejema v predelavo Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šlikha, Sv. Jurija Cet. 231. 6261

Gostilniška koncesija

se odda takoj v najem. Naslov pove uprava „Jutra“. 6294

Zastopstvo večjih tvrdilk

in tovaru, tudi s poljedelskimi stroji, umetnimi, gnojili, opeki, eternitem itd. ter vso krovstvo blago vrzmo v komisijo agilen trgovcev v posvetnem trgu Slovenije. — Ponudbe pod Šifro „Brezobrestno“ na upravo „Jutra“. 6228

Kapital

Brezobrestno posodim

50.000 K tistem, ki mi proskribo stanovanje do dveh sob z pritlikinami. Ponudbe pod Šifro „Brezobrestno“ na upravo „Jutra“. 6228

Dvonadstropna hiša

na Gorenjskem, se prodaja.

Prepravna tudi za krovovanje.

V hiši je trgovina in kavarna, 14 stanovanj, eno kupcu na razpolago.

Dobava do 20. aprila 1924.

Ponudbe prosim na upravo „Jutra“ pod Šifro „Krompir 1924“. 6342

40—60.000 Din posojila

šestem preti primernim obre-

stim in vključno na prvo

mesto za dobo enega leta ali

na mesecne obroke. Ponudbe

se prosi pod Šifro „Promet“ na

upravo „Jutra“. 6319

Prevodna knjižnica

Tiskovne zadruge:

Dostojevskij, BESI. Roman. Vez. 42.—, broš. 30.—, pošt. 4.— Din.

Goncourt, DEKLE ELIZA. Roman. Vez. 18.—, broš. 12.—, pošt. 1.25 Din.

Cervantes, TRI NOVELE. Vez. 16.—, broš. 10.—, pošt. 1.25 Din.

Anatole France, PINGVINSKI OTOK. Roman. Vez. 24.—, br. 18.—, p. 1.50 Din.

Barbusse, OGRENJ. Roman. Vez. 28.—, broš. 30.—, pošt. 2.50 Din.

Andrejev, PLAT ZVONA. Povesti. Vez. 20.—, broš. 14.—, pošt. 1.50 Din.

Strug, JUTRI. Vez. 18.—, broš. 12.—, pošt. 1.50 Din.

Andrejev, POVEST O SEDMIH OBESENIH. Vez. 22.—, broš. 16.—, p. 1.50 D.

Coster, ULENSPIEGEL. Roman. V. 70.—, broš. 60.—, pošt. 8.— Din.

Vajanskij, LETECE SENCI. Vez. 28.—, broš. 22.—, pošt. 1.50 Din.

Fogazzaro, SVETNIK.

Cehov, SOSEDJE. Vez. 16.—, broš. 10.—, pošt. 1.25 Din.

Sienkiewicz, Z OGNJEM IN MECEM. Vez. 120.—, broš. 106.—, pošt. 5.50 Din.

Naročila na Tiskovno zadrugo v Ljubljani, Prešernova 54.

Inserirajte v „Jutru“!

Pravi Erenyi DIANA francoski vinski cvet (žganje)

uporabljana redno za čiščenje ust, obvaruje obolenja na kataru in influenci.

Pazite na ime „Diana“.

Malá steklenica Din 9—

Srednja 24—

Velika 48—

Glavno zastopništvo in zalog: Jugopharmacia, d. d., Diana-oddelek, Zagreb, Prilaz 12.

415a II

Uradnik

Sveti

Mali oglasi

Stavke (1.čelo)

Dve sobarici

Mlad agilen trgovec

Izletna služba kje na letovišču deset poleti, v kakem hotelu. Ponudbe pod Šifro „Sobarica“ na upravo „Jutra“. 6164

Trgovski pomočniki izbrani v stavbnih delih, se sprejmejo, priporoči, v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovanja proti mali odškodnine. Ponudbe pod Šifro „Zanesljiv“. 6153

Hlapac h konjem

Kleparski pomočniki izbrani v stavbnih delih, se sprejmejo, priporoči, v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovanja proti mali odškodnine. Ponudbe pod Šifro „Zanesljiv“. 6153

Dva vajenca

Damska krojačica izbrana v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovanja proti mali odškodnine. Ponudbe pod Šifro „Zanesljiv“. 6153

Kot prodajalka

Trgovski pomočniki izbrani v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovanja proti mali odškodnine. Ponudbe pod Šifro „Zanesljiv“. 6153

Hlapec h konjem

Kleparski pomočniki izbrani v stavbnih delih, se sprejmejo, priporoči, v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovanja proti mali odškodnine. Ponudbe pod Šifro „Zanesljiv“. 6153

Svetla

Svetla (dobe)

Kleparski pomočniki izbrani v stavbnih delih, se sprejmejo, priporoči, v skladu s splošno vrednoto, vse začetki, ostre, posredovan

MAURICE LEBLANC: TIGROVI ZORJE

12 «Da,» potrdi Perenna, »toda Vérot je vedel za marsikaj, kar je najbrže neznano vam. Morda je pa on bolj napredoval pri razkrivitvi tajnosti vaših sovražnikov. Gotovo je, da je vedel toliko, da so ga spravili s poto in s sveta. Toliko je gotovo, da mu je sledil tisti neznanec, ki je nosil s seboj palico iz ebenovine.»

Gotovost Hipolita Fauvilleja postaja vse manjša. Perenna vtraja in prigovarja in Fauville se končno vda tej močnejši volji. Vendar še ugovarja nekoliko: »Pa vendar ne želite ostati točno tukaj?»

»Točno!»

»Pa saj to nima zmisla! To je izguba časa! In potem, kaj še želite?»

»Kdo stanuje še razen vas v tej palači?»

»Moja žena, ki uporablja vse prvo nadstropje.»

»Gospa Fauville ni v opasnosti?»

»Ni. Nasprotino... V opasnosti sva le jaz in moj sin Edmond. Namesto da spim kakor običajno v svoji spalnici, se zato že osem dni zaklepam tukaj. Pojasnil sem to svoje zadržanje tako, da sem povedal, da moram končati še važna inženierska dela, neko iznajdbo, in da potrebujem zanjo pometi svojega sina, s katerim delava do rana...»

»Torej spi tudi on tukaj?»

»Nad nami, zgoraj v kamnici, katero sem mu dal preureediti v to svrhu. Prijstopek tja je le po tej lestvi, ali stopnjicah, ki se nahajajo tu znotraj.»

»Je-li on tukaj ta hip?»

»Jo, Spi.»

»Koliko let ima?»

»Sedemnajst.»

Menjali ste torej svojo spalnico iz opreznosti ali strahu pred napadom. Toda kdo naj bi vas napadel? Neprijatelj, ki stanuje v palači sami? Član družine? Ali tujec izven hiše? Kako bi tujec mogel priti v notranjost? To je najvažnejše vprašanje.»

»Jutri... jutri!» odgovarja Fauville trmasto. »Jutri vam poslastim vse. Poprej ne!»

»In zakaj ne nocoj?» vztraja Perenna ravno tako trmasto.

»Ker še nimam glavnega dokaza, katerega potrebujem. To sem vam že povedal. Kajti, če govorim danes in brez dokazov, bi to utegnilo imeti strašne posledice, strašne, jaz pa... se bojim.»

Zares je trepetal in izgledal tako plašno, da ga je Perenna pusil.

»Dobro,» pravi, »prosim torej samo za dovoljenje, da smem ostati s svojim tovarišem pri vas, ne tukaj, pač pa tudi ne pravdaleč, v hiši sami, tako da me morete poklicati, če treba.»

»Kakor želite. Po vsem tem je morda celo bolje tako.»

Ta hip vstopi domači sluga s poročilom, da namerava gospa Fauville oditi z doma in da želi poprej še govoriti s svojim soprogom. Takoj nato vstopi dama sama. Oba prisotna tujca pozdravi z ljubeznim poklonom svoje glavice. Dama kaže trideset do pet in trideset let, je prav lepa, da, reči se sme, krastna, zdrava in smehljajoča, zelo skrbno in elegantno oblečena in zelo simpatična. Pod širokim plaščem nosi izrezano plesno obleko, ki ji pušča krasna ramena gola.

Ves začuden jo soprog vpraša: »Ti torej še odhajaš nocoj?»

»Spomni se vendar,» mu odgovori mirno gospa, »da so me Auverardovi povabili za nocoj v svojo ložo v opero in da si me ti sam naprosil, naj grem in naj se za nekaj minut oglasim tudi pri Ersingerjevih...»

»Zares, zares,» zamisljeno mrmra Fauville. »Pa sem res pozabil. Tako me okupira moje delo...»

Ona si zapne rokavice in vpraša: »Kaj ne prideš pome k Ersingerjevom?»

»Čemu?»

»To jih bo zelo veselilo.»

»Mene manj. Sicer pa ne morem, ker mi zdravje ne dopušča.»

»Oprostila te bom torej!»

»Da, prosim, oprosti me.»

Gospa si popravi plašč, postoji, kakor da hoče še nekaj povedati, potem se ozre naokrog in vpraša: »Edmonda ni tukaj? Mislila sem, da ti pomaga pri delu.»

»Bil je truden.»

»Spi?»

»Da.»

»Hotela bi ga še objeti.»

»Bolje ne, da ga ne zbudim. Sicer je pa tvoj novi avto prizavljen. Le pojdi, draga moja, in se zabavaj.»

»Da, zabavaj... Kako se neki zabavaš v naši operi (pariška opera je kakor nekdanji Burgtheater resna) in pa pri sprejemu?»

»Vedno bolje, kakor da ostaneš zaprt v svoji sobi.»

Za poslušalca je ta razgovor bil dokaj neugoden. Videla sta, da imata pred seboj zakonsko dvojico, ki ni srečna. On je bolan, sovražen vsem zabavam in veselju, ona pa se ne more odreči temu, na kar ima pravico, niti se ne mara zapirati za štiri stene, kakor dela to njen mož. Ker mož več ne govorii, se gospa skloni nad njim in ga nalahno poljubi na čelo. Potem iznova nalahno pozdravi oba obiskovalca in odide. Kmalu nato se zasliši ropot odhajočega avtomobila. Neopredeno poskoči Hipolit Fauville in pravi: »Nikdo onih tu v hiši nima pojma, v kakšni opasnosti sem... Nikomur ne zaupam, niti Silvestru, ki je moj osebni strežaj, ki m služi že dolgo let in je poosebljena zvestoba...»

Strežaj vstopi.

»Odhajam spät, Silvester, pripravite mi posteljo.»

Silvester odpre spodnji del širokega divana in ga izpremeni v dovolj široko in komodno posteljo, katero pokrije z rjuhami in odejo. Potem pripravi na gospodarjev ukaz stele-nico vode, čašo, sadje in nekaj prigrizka. Gospod Fauville pokusi nekoliko večerje in potem ugrizne v jabolko, ki pa še ni dovolj zrelo. Nato vzame v roke zaporedoma dve drugi; ker se mu pa ne zdita dovolj mehiki, jih postavi nazaj na nastavek. Potem si olupi hruško in jo pojde. »Pustite sadje tukaj,» pravi strežaj, »če bom nocoj hotel še kaj jesti, si ga vzamem. Da, skoraj sem pozabil, ta gospoda ostaneta nocoj tukaj. Ne govorite o tem nikomur in jutri zjutraj prideš šele, ko boste poklicani!»

Strežaj postavi nastavek s sadjem na mizo. Perenna točno opazuje vsak najmanjši dogodek in njegov spomin registrira vse s točnostjo, kakor da bi vedel, da si bo moral vse to še poklicati v spomin. Perenna naštete mehanično, da se na nastavku nahajajo še tri hruške in štiri jabolka.

Soba je majhna in posebna naprava jo zrači. Kajti edino okno je povsem hermetično zaprto z lesennimi oknicami, dobro zabitimi. Perenna opazuje vse to in Fauville, ki zapazi njegove zvedave poglede, pojasni: »Te oknice sem dal napraviti že lani. Delal sem neke poizkuse za svojo iznajdbo in sem dal napraviti oknice, da bi ne špionirali...» Potem dostavi z gluhih glasom, tiše: »Že dolgo je, kar se neki ljudje gibljejo okrog mene...»

Potem pogleda Fauville na uro. »Četrč čez deset... prav kasno je, jaz sem utrujen, zato mi boste oprostili...»

**Darujte, da rešimo
= sokolski Tabor!**

Krojaške pomočnike

prvovrstne, vešče tudi uniformiranja, sprejme takoj Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova cesta. 1247/a

Izšel je v knjigi

**Taksni in pristojbinski
pravilnik**

Kdor plačuje takse in pristojbine potrebuje poleg zakona tudi pravilnik, ki zakon razlagajo in pojasnjuje. Knjiga ki obsega 240 strani, velja s poštnino vred Din 48·50 in se naroča pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani
Prešernova ul. 54.

Tovarniške zaloge I. češke steklene Kyjov v Ljubljani

Steklenice
konjakove, rumove, sifonske, kraberl, medicinske vse vrste in druge v zalogi pri tvrdki

„Čehojug“ v Ljubljani, Ljublj. kredi na banka

Telefon 339. 1250/a

Dobavljamo tudi po naročilu iz tovarne.

**Modni atelje
M. Šarc**

Angleške
in francoške tolette
najfinješa Izvirjitev

Ljubljana
 Kongresni trg 4

Firma Waffenfabrik Mauser Aktiengesellschaft
prodaja svoj jugoslavenski patent br. 958

„Revolver, koji se sam od sebe puni“.

Informacije daje dr. Janko Olić, advokat, Beograd,
Skopljanska ulica 3. 1245/a

Stavbene parcele naprodaj!

Povpraša se v pisarni Jugoslov. sokolskega saveza
v Ljubljani (Narodni dom), I. nadstropje, med uradnimi
urami od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. 1207/a

Naročajte in Širite

LJUBLJANSKI ZVON

mesečnik za kulturo in prosveto, ki prinaša povesti, pesmi in članke naših najboljših pesnikov in pisateljev. Celoletna naročnina Din 120.-.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Prešernova ulica 54.

Fredo Pipan
trgovec

Slava Pipan
roj. Stupica
poročena

Ljubljana Brezje
1248/a

Prva preoblikovalnica
damskih slamnikov in
moških klobukov

Barborič & Završan

LJUBLJANA
Mestni trg 7

Izdeluje po najnovnejših
modellih. 51/a

Velika zaloga damskej slamnikov, praznih, nakitenih, in raznovrstnega nakita.

**Večjo množino
dobrega jabolčnika**

oddaja „Karolinski dvor“
pri Ptaju. 1178/a

Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah

ima svoj

redni občni zbor

v tork dne 15. aprila 1924 ob 14. uri

v lastni pisarni.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Letni račun 1923.
- 3.) Poraba čistega dobička.
- 4.) Izprememba pravil.
- 5.) Volitev enega člena v načelstvo.
- 6.) Slučajnosti.

Ako občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor ob vsakem številu udeležencev.

Načelnik: H. Šumer.

1244/a

Shakespearjeva dramatična dela.

Prevel Oton Zupančič.

Sen kresne noči.
Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p. več.

Macbeth.
Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p. več.

Othello.
Broš. 23 Din, vez. 29 Din, po pošti 1 Din 25 p. več.

Julij Cesar.
Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p. več.

Beneški trgovec.
Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p. več.

Knjige se naročajo pri
TISKOVNI ZADRUGI v LJUBLJANI

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je naša predobra, ljubljena mati, oziroma stará mati in prastara mati

Marija Demšar

dne 24. marca t. l. v 86. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Malo, malo solnčnih dni si imela v življenju polnem skrbri in trpljenja nepozabna ljuba mati! Zato počivaj mirno, snivaj sladko!

Kovski vrh pri Poljanah, dne 24. marca 1924.

Pavel Demšar, posestnik; Gregor, notar; Ivan, nadučitelj, in ostalo sorodstvo. 1242/a